

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

Sıbat - Adar
1985, Sal 3
Hejmar 32-33
Şubat - Mart
1985, Yıl 3
Sayı 32-33

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdîstana Tirkîyê

KÜRDİSTAN'DA SIKIYÖNETİME DEVAM..

Faşist rejimin kukla parlamentosu güya 11 ilde daha sıkıyönetimi kaldırdı. Ancak bu illerde dört ay süreyle olağanüstü hal uygulamasına geçildi. Özünde bunun da sıkıyönetimden farkı yok.

Böylece geriye, sıkıyönetimin "resmen" devam ettiği 23 il kaldı. Bunun dört tanesi Ankara, İstanbul, İzmir, Adana gibi büyük kentler, biri Bulgaristan sınırındaki Edirne (herhalde şu anda Bulgaristan'a karşı açılan düşmanca kampanyanın bir sonucu olarak), iki tanesi Ordu ile Artvin. Geriye kalan 16 il ise tümüyle Kürdistan'da.

12 Eylül öncesinde de tıpkı böyleydi; sıkıyönetim birkaç büyük kentte ve Kürdistan'da uygulanıyordu. Aslında, işçi sınıfının ve genel olarak politik ve demokratik hareketin kalbi olan büyük kentlerde sıkıyönetim varolduktan sonra, ülkenin geriye kalan bölümünde resmen var olmaması yalnızca şekli bir şeydir; bu ona tüm ülkeyi dilediği gibi kontrol etme, baskı altında tutma olanağını verir. Kürdistan'ın durumu ise daha farklı; Türkiye'ye sıkıyönetim gelirse önce Kürdistan'a gelir ve en son olarak da Kürdistan'dan gider..

Diğer yandan bugün koşullar 12 Eylül öncesinden daha farklıdır. Birkez başta faşist bir rejim var. Birçok ilde ise olağanüstü durum sürdürülüyor. Bunun yanı sıra, valiler, polis, cumhurbaşkanı denen diktatör ve onun emri altındaki hükümet sıkıyönetimi aratmayacak olağanüstü yetkilerle donatılmış. Bu nedenle de sıkıyönetimin görünüşte bir bölüm illerde kaldırılmış olması bir şey ifade etmiyor. Faşist rejim, onun asker ve polis güçleri yine bildiklerini okumaya devam edecek.

Örneğin basın merkezleri sıkıyönetimin devam ettiği büyük kentlerdir. Sıkıyönetim dilediği habere sansür koyuyor. Faşist rejimin kukla parlamentosundaki kimi kişiler bile meclisteki konuşmalarının sansür edildiğinden, görüşlerinin kamuoyuna yansımalarının engellendiğinden yakınıyorlar. Böyle bir meclis halkı temsil edebilir mi? Bu da gösteriyor ki Türkiye'de özgür olanlar yalnızca bir avuç tekelci, vurguncudur. Konuşmaya hakkı olanlardır, onların uşağı faşist generallerdir, onların besleme kalemleridir.

Ama Batı'da bu rejimi demokrat göstermeye çalışan alçaklar da var.

Reagan yönetimi ve Batı Avrupa'nın muhafazakarları bu iş için kolları sıvamışlar. Elbet, hırsızın uğursuza sahip çıkmasında şaşacak bir şey yok. Türki-

ye'deki faşist rejim onların ürünü. Şaşırtıcı olan bu çevrelerin özgürlük ve demokrasi adına dünyada şamata ko-
pirmalarıdır.

KİTLESEL VE COŞKULU BİR NEWROZ DAHA..

Bir kez daha Newroz günlerini geride bırakıyoruz. Ve halkımız bu yıl da ulusal bayramını baskı altında tutsaklık koşullarında geçiriyor. Ülkemizin Türk sömürgesi olan parçasında faşist barbarlık olanca hızıyla sürüyor. İran ve Irak Kürdistanı parçalarında ise düşman saldırılarıyla direniş birarada bulunmaktadır.

İşte bu koşullar altında bile Kürt halkı, ülkesinin dört bir parçasında Newroz'a sahip çıktı, onu kutladı. Kutlama biçimleri her yerde aynı değil, elbette. Düşman terörünün, yasaklamaların yoğun olduğu yörelerde, örneğin, Türkiye Kürdistanı'nda açık toplantılar yapmak mümkün olmasa bile insanlarımız, koşullara uygun yöntemlerle bir araya geldiler ve onu kutladılar. Cezaevlerinde politik tutuklular aynı şeyi yaptı. Böylece halkımız evde, köyde, okulda kısacası bulunduğu her yerde Newroz'u konuştu, tartıştı. İnsanlarımız bayram sevinciyle kurtuluş günlerine duydukları özlemi birleştirdiler. Bilinçleri, mücadele azimleri daha da bilendi.

Kürdistan'ın kurtarılmış bölgelerinde veya baskıların kısmen daha az olduğu yerlerinde kitlesel toplantılar gerçekleştirildi. Halkımız dere boylarına, kırlara akın etti. Kahraman peşmerge güçleri cephede, silahının başında karşıladı Newroz'u.

Öte yandan 1985 Newroz'u yurtdışında da başta Federal Almanya olmak üzere çeşitli ülkelerde coşkulu biçimde kutlandı. Onbinlerce işçi, öğrenci ve aydın insanımız ulusal bayramına sahip çıktı, onu faşist-sömürgeci güçlere karşı eylemlere dönüştürdü.

Federal Almanya'da, Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu(KOMKAR) Newroz kutlamalarını güçlü bir kampanya halinde yürüttü. Üç dilden çıktı ve dağıtılan onbinlerce bildiriyle yapılan yoğun afişleme ile Newroz bir kez daha kamuoyuna tanıtıldı. KOMKAR militan ve sempatanları Newroz kutlamaları boyunca geniş kitlelerle ilişkiye geçti. Nitekim yürütülen disiplinli ve fedekarca çalışmanın etkisi eylemlere de yansıyor.

KOMKAR'ın düzenlediği geceler yığınsal ve canlıydı. Batı Berlin'de 1600, Hamburg'da 2500, Münih'te 2000 ve Duisburg'ta ise 6000 olmak üzere toplam 12000'in üzerinde insan izledi geceleri. Kürt tarihi ve kültürü ile ilgili bilgilerin verildiği, Kürt halkı üzerindeki insanlıkdışı baskıların dile getirildiği programa sözleri ve sazlarıyla ozanlar; oyunları, govendleriyle folklor ekipleri güç verdiler, renk kattılar.

KOMKAR bu yıl Newroz boyunca F. Almanya çapında bir de imza kampanyası yürüttü. Bu ülkede yaşayan diğer azınlıklara tanınan kültürel hakların Kürt azınlığa da tanınması için açılan kampanya oldukça canlı ve başarılı geçti. Kampanya boyunca ileri sürülen istemler şöyleydi: Kürt çocuklarına ana dilde ders hakkının tanınması, radyo ve televizyonda Kürtçe yayım, ana dilde sosyal danışmanlık ile Kürt çocuklarına Kürtçe isim verilmesinin önüne çıkarılan engellerin kaldırılması.

(Devamı Sayfa 14'te)

MUSTAFA BUDAK Örnek Alınacak Bir Yoldaşı

Mustafa Yoldaş'ın, saflarımızdaki adıyla Apê Selim'in, ölümünün üzerinden bir yıl geçti. O, 30 Mart 1984'te aramızdan ayrılmıştı. Bugün de ulusal kurtuluş ve sosyalizm kavgamız devam ediyor. Ama Mustafa Yoldaş'ın ek-sikliğine, gerek Merkez Komitesi'nde, gerek tüm örgütsel çalışmalarımızda hep duyduk.

Bir devrimcinin ölüm yıldönümünde bizim yapacağımız yas tutmak veya ağıtlar dizmek değildir. O'nun kişiliğindeki değerleri yaşatmak, onu örnek almak, onun mücadelesini yükseltmek düşer bize.

Mustafa Yoldaş, kimilerinin moral düşüklüğü gösterdiği, döküldüğü, silahlarını bir zamanlar sözde hizmet ettiği devrimci harekete çevirdiği bir dönemde iyi sınav veren bir yoldaştı. O, en zor koşullarda da devrimci inançtan, örgüte bağlılık ve görev duygusundan birşey yitirmedi. Kendisini zayıf düşüren hastalığına rağmen ağır parti görevleri üstlendi, çalıştı ve sonuna kadar kararlıca yürüdü.

Son derece gönüllü ve fedakardı. Köy ve kent emekçileri arasında geçen çetin yaşamında, emekçi insanlara özgü kimi değerleri yurtsever ve sosyalist bir bilinçle kaynaştırmıştı. Küçük burjuva bireyciliği, lafebe-liği, gösteriş tutkusu, kariyerizm ondan çok uzak şeylerdi. Özü sözüne uygun bir yoldaştı o.

Bu nedenle de Mustafa Yoldaş, devrimci kavgada her zaman örnek alacağımız biridir. Onu anmak, onu sevmek, bu seçkin nitelikleri örnek almadan yapılamaz. Devrimci bir örgüt, bu tür nitelikleri saflarında yaygınlaştırarak, pekiştirerek, bir gelenek haline dönüştürerek sağlamlaşır.

Yaşamlarını topluma adayanlar, ulusal kurtuluş ve sosyalizm için kararlı biçimde savaştan insanlar unutulmazlar. Mustafa Yoldaş da unutulmayacak. O, günlüğümüzde ve kavgamızda yaşayacak.

M. Çamlıbel Mücadelemizde Yaşıyor

Mustafa Çamlıbel yoldaşı altı yıl önce yitirdik.

Ulusal Kurtuluş ve sosyalizm mücadelesi büyük çaba ve fedakarlıkları gerektirir. Mücadelenin ağır yükünü omuzlayanlar ise kadrolardır. Düşman bunu bilir, bu nedenle de onları gözden düşürmek, yok etmek için elden geleni yapar.

Mustafa yoldaş genç yaşta devrimci mücadeleye atıldı ve Parti saflarımızda yer aldı. Özgürlük Yolu dergisinin bölgede dağıtımını, görüşlerimizin savunulmasını aktif olarak üstlendi. Bölge gençlerini örgütledi. Sömürgeci rejime olduğu gibi, gençliğin ve halkın mücadelesini yanlış, sonuç vermez yollara saptıran, heder eden maceracı eğilimlere karşı da yiğitçe mücadele etti. Bu nedenle o, hem sömürgeci burjuvazinin gözüne battı, hem de maceracılar hedef oldu.

Sömürgeciler Mustafa'yı ortadan kaldırmak için ajan-provokatörlerini kullandılar.

Apocular diye bilinen terörist hareket, diğer bir çok ilerici, yurtsever örgüt gibi, sosyalist hareketimizi de gelişmesinin önünde bir engel gibi görüyordu. O, Mustafa yoldaşı ve diğer önde gelen kadrolarımızı yok ederek bölgede meydana kendisine açmaya heveslendi.

Apocuların, adına "merkez komitesi" dedikleri cinayet çetesi, Mustafa yoldaş la birlikte diğer bir kısım yurtseverlerin katledilmesi için karar aldı. Böylece Türk MIT'inin planları ile Apocuların tutumları birbirine denk düştü.

Önce Ağrı TÖB-DER merkezi Apocular tarafından tarandı ve birkaç yurtsever ağır biçimde yaralandılar. Bunun ardından, 14 Mart 1979 günü, Mustafa yoldaş, evine döndüğü bir sırada pusuya düşürülerek katledildi.

Olaydan sonra Apocular bildiri dağıtarak cinayetle övündüler. Polis bildiri dağıtıldı. (Devamı Sayfa 15'te)

Bir Yoldaşı Apê Selim'i Anlatıyor:

MÜCADELEMİZDEKİ ÖRNEK DEVRİMCİ, APÊ SELİM

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Partimiz savaştan, yiğit, fedakar bir yoldaşı yitirmenin birinci yılını doldurdu. Mustafa Budak, diğer adıyla Apê Selim yoldaşı 30 Mart 1984 günü yitirdik. Onun ölümü devrimci hareketimiz bakımından önemli bir kayıp oldu. Onu daha yakından tanıyan, onunla yanyana mücadele etmiş yoldaşlar ise bu kaybı daha ağır biçimde hissettiler.

Apê Selim Dersim'in Mazgirt ilçesi Hacıyusuf köyünde, 1940 yılında, Dersim isyanında iki yıl kadar sonra doğdu. Az topraklı yoksul bir ailenin çocuğu idi. Yaşamında ve mücadelesinde Dersim isyanının devrimci ruhunu, direniş geleneklerini taşıdı.

Zor yaşam koşulları ona çok şeyler öğretmişti. İnsanları tanıyarak son derece deneyliydi. Sömürüye ve zulme karşı mücadeleye daha genç yaşlarda atıldı. Bulduğum bölgede, onun, sömürgecilerin ve yerel gericilerin türlü baskılarına göğüs gererek TÖB-DER'i örgütlediğine; köylüleri yol, okul, su gibi istemler için örgütleyip eyleme geçirdiğine tanık oldum.

Apê Selim, en zor koşullarda da soğukkanlılığını koruyan, yaratıcı, becerikli bir yoldaştı. Bu nitelikleri, 12 Eylül darbesini izleyen dönemde, düşmanın partimize ağır biçimde saldırdığı koşullarda daha da göze çarptı. Merkez Komitesinde görevli bir yoldaş olarak kadroların korunmasında ve kimisinin yurt dışına geçirilmesinde önemli emeği geçti.

Bu dönemde İran Kürdistanı'na geçirilen bir grup yoldaşla beraberdik. Daha sonra Azad yoldaşla birlikte Apê Selim de oraya parti sorumlusu olarak geldi. Gerek orada bulunan yoldaşlarımızın çeşitli sorunlarının çözümü, gerekse İran Kürdistanı'nda savaştan halkımıza destek olmak için birhayli çabalar harcadık. Apê Selim fedakarlığını, alçak gönüllülüğünü, çalışkanlığını ve yöneticilik yeteneğinin en iyi örneklerini sergiledi. Savaş içinde ve kışın bastırmasına rağmen, taş, kerpiç ve ağaç taşıyarak orman içinde kendi barınaklarımızı yaptık. Bir yıl gibi kısa süre içinde çevremizi bir üretim alanına çevirdik. Yurtsever güçlere çeşitli biçimler de dayanışma ve destek gösterdik.

Apê Selim İran Kürdistanı halkımızla dayanışmanın sembolü oldu. Peşmergelere, köylülere yardımcı olmak için büyük çaba harcıyordu, onların derin dostluğunu kazanmıştı. 1982 sonbaharında Humeyni rejimi bölgeye daha büyük çapta bir ordu yığıp savaş kızıştırdığında yoldaşlarımızın bir bölümü de silahlı direnişe bizzat katıldılar, Apê Selim bu desteği bizzat örgütledi, hastalığına rağmen, savaşçı grupların başında cepheye gitti, onlara moral verdi, yardımcı oldu.

Apê Selim'in rahatsızlığı da bu zor koşullarda kendini gösterdi. O, arkadaşları yalnız bırakıp bölgeden ayrılmak istemiyordu. Ama bizlerin ısrarları sonucu tedavi olmak üzere bölgeden ayrıldı ve Avrupa'ya geçti. Ne yazık ki sağlığı düzelmedi ve giderek ağırlaştı. İsveç'te de görev üstlendi ve Partimizin sorunlarının çözümüne yardımcı olmak, çalışmalarını düzenlemek için son ana kadar büyük bir direnç gösterdi.

Dersim'de, faşizmin onca baskısı, barbarlığı altında bile, O, toprağa verildiği gün, mezarının başında beşyüz insan toplandı. O kitlelerin gönülünü kazanmıştı.

Apê Selim örnek bir devrimci kişiliği, örgüte kararlıca sahip çıkma geleneği bize miras olarak bıraktı. Biz onun kişiliğini örnek alacağız, bu mirasın koruyucusu, savunucusu olacağız.

Apê Selim mücadelemizde yaşamaya devam edecek.

FERHAD

ARTUR MİLLER VE HAROLD PİNTER FAŞİST REJİMİ TEŞHİRETTİLER

Savaş kuzgunu Reagan yönetimi ile İngiliz sörleri, Federal Almanya'daki Kohl yönetimiyle birlikte Türk faşist cuntanın baş destekçileri. Bu kanlı rejimi aklamak için ellerinden geleni yapıyorlar, kendi halklarına ve dünya kamuoyuna bile bile yalan söylüyor, Türkiye'de demokrasiye dönülmekte olduğunu hikaye ediyorlar.

Ne var ki Batı dünyası salt bu leş kargalarından ibaret değil. Batı'da Türkiye ve Kürdistan'ın ezilen, sömürülen halkından yana güçler, gerçek düşüncüler, demokratlar da var. İşte bunlardan ikisi, Uluslararası Yazarlar Kulübü (PEN) Başkanı, ünlü Amerikalı tiyatro yazarı Artur Miller ile İngiliz Tiyat-

ro yazarı Harold Pinter Mart ayında Türkiye'ye giderek durumu kendi gözleriyle gördüler, insanlarla konuştular ve faşist rejimi de, onu savunan Batı'daki sahte demokratların yalanlarını da teşhir ettiler.

Miller ve Pinter İstanbul'da Türkiye Yazarlar Sendikası Başkanı Aziz Nesin ile görüşerek kendisine PEN Klüp nişanını verdiler. 19 Mart'ta 2. Barış davasının duruşmasını izlediler ve çeşitli yazar, aydın ve politikacının yanısıra, hapse girip çıkan insanlarla da konuştular. Türkiye'den döndükleri gün ise bir basın toplantısı yaparak Türkiye'deki duruma ilişkin görüşlerini anlattılar.

Her iki yazar, Türkiye'deki

Değerli Bir Devlet Adamı Seçkin Bir İdeolog KONSTANTİN ÇERNENKO

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyeti Prezidyum Başkanı Konstantin Çernenko'nun 10 Mart 1984'te ölümüyle dünyamız değerli bir devlet adamını, barış savunucusunu, uluslararası işçi hareketi ise seçkin bir ideologu yitirdi.

Bu nedenle Partimizin Merkez Komitesi adına SBKP Merkez Komitesine gönderilen bir mesajla baş sağlığı ve dayanışma dileğimiz iletili.

Çernenko'dan sonra SBKP Genel Sekreterliğine 54 yaşındaki Politbüro üyesi Mikhail Gorbaçov getirildi. Genel Sekreter Yoldaş Kemal Burkay, partimiz adına gönderdiği bir mesajla Gorbaçov'u kutladı ve başarılar diledi.

deki durumun demokrasi ile bir ilişkisi bulunmadığını, gözü altında ve cezaevlerinde sistemli biçimde insanlara işkence yapıldığını, basın özgürlüğü olmadığını, insanların görüşlerini özgürce açıklayamadıklarını ve "Aydınlar Dilekçesi" nedeniyle açılan davadan dehşete düşüklerini belirttiler.

Faşist rejim, bu iki ünlü yazarı, 141 veya 142. maddeden tutuklayıp içeri ata-

madı ve kendilerine işkence yapamadı, ama sıkıyönetim bu basın toplantısına sansür koydu ve onların söylediklerini halktan gizledi. Ne var ki, bu da rejimin demokratik değil, faşist olduğunun bir başka kanıtı oldu. İki yazarın sözleri ise, sıkıyönetim çemberini aşmış, daha şimdiden dünya basın-yayın organlarına yansısı ve Türkiye'de de insanlar bunu duymaya öğreneceklerdir.

DANİMARKA'DA GENEL GREV

Toprağı ve nüfusu az ama ileri bir sanayi ülkesi olan Danimarka, Mart ayının son günlerinde patlak veren güçlü grevlerle sarsılıyor.

Grevler, işçi federasyonu LO ile işverenler örgütü DA arasında iki yılda bir yapılan toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine başladı.

Sendikaların istemi haftalık iş süresinin 35 saate indirilmesi, ücretlere % 5 ile 10 arasında zam yapılması ve fiyatların dondurulması idi. İşveren örgütü ise bu istemlerin hiçbirini kabule yanaşmadı.

LO işyerlerinde kademeli grev başlattı. 300.000 işçi greve gitti.

27 Mart'ta 15.000 dolayında bir işçi kitlesi parlamento binası önünde gösteri yaptı, gösteriye polis saldırdı ve yaralananlar oldu. Bunun üzerine LO işçilere çağrı yaptı ve ertesi gün aynı alanda 100.000'i aşkın bir kitle hükümeti protesto etti. LO, aynı zamanda 1 Nisan günü için genel grev kararı aldı.

Bu aşamada, kendisini işçi ve işveren örgütlerinin dışında, bir hakem gibi gösteren hükümet devreye girdi ve işçilere ilk yıl için %2, ikinci yıl için % 1,5 ücret zammı ile haftalık iş süresinin Ocak 1987'den itibaren bir

saat kısaltarak 39 saate indirilmesini önerdi. Bunlar tam da işverenlerin isteğine uygundu. Hükümet ayrıca, işverenlerin isteğine uygun olarak sosyal yardım fonlarının da kısıtlanmasını öneriyordu.

İşçiler, bu öneriyi red edince de 30 Mart'ta toplanan parlamento tüm grevleri yasaklama kararı aldı. Ancak grevler durmadı ve giderek genişledi. 1 Nisan'da radyo-televizyon yayın yapmadı ve otobüs seferleri de durdu. Kopenhag'da gösteri yapan 100.000'i aşkın bir işçi kitlesi "Diktatörlük değil, demokrasi istiyoruz!" diye haykırdı. Aynı gün diğer birçok şehirde benzer gösteriler yapıldı.

İşçilerin mücadelesi bir genel grev niteliği kazanarak şu anda devam ediyor. Danimarka'da hayat hemen hemen felce uğramış bulunuyor.

Danimarka gibi, burjuva demokratik geleneklerin güçlü olduğu, "sakin" bir kuzey Avrupa ülkesinde ortaya çıkan bu güçlü grev dalgasıyla sınıf mücadelesi bir anda keskinleşti. Kapitalistler ise, çıkarları gerektiği zaman demokratik geleneklere aldırmadıklarını bir kez daha ortaya koydular, baskı kurumlarını harekete geçirdiler.

Daha önce Federal Almanya ve İngiltere'de yer alan güçlü işçi direnişle-

rinin ardından Danimarka'da keskinleşen bu sınıf mücadelesi, kapitalizmin son yıllarda derinleşen bunalımının ürünüdür. Tüm kapitalist ülkelerde işsizlik artıyor, fiyatlar yükseliyor, ücretler ise bunun gerisinde kalıyor. Kapitalist hükümetler sosyal yardım fonlarından kısıyor ve askeri harcamaları arttırıyorlar. Bu politika işçi sınıfının ve genel olarak emekçi halkın durumunda kötüleşmeye yol açıyor. Bu durumun görece ve geçici dengeyi bozması, sınıf mücadelesini sertleştirilmesi kaçınılmazdır.

Danimarka'da işçi direnişleri, 35 saatlik iş haftası isteminin giderek gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının ortak bir istemi haline geldiğini gösteriyor.

İşçi sınıfı en basit, haklı istemlerde bile karşısında kapitalistlerle birlikte onların hükümetini ve polisini buluyor. Bütün bunlar, burjuvazinin demokrasi, sosyal barış ve refah üzerine emekçi saflarda yarattığı yanılgıların ne kadar boş ve temelsiz olduğunu gösteriyor, sosyalist dünya görüşünün güçlenmesine yardımcı oluyor.

İktidar işçi sınıfının eline geçmeden ve sosyalizm kurulmadan onların kurtuluşu olanaksızdır.

Bulgaristan Türkleri Sorunu

SOSYALİST BULGARİSTAN'A KARŞI YENİ HAÇLI KAMPANYASI

Emperyalistler, sosyalist ülkelerde iç karışıklıklar yaratmak, sosyalizmin kuruluş sürecini baltalamak, sosyalizme olan güveni sarsmak için yoğun ve aralıksız çabalar harcıyorlar. Bu amaçla tertiplere baş vuruyor, yalan üretiyor ve güçlü propaganda araçlarıyla yayıyorlar. Bundan temel bir amaçları da kendi ülkelerinin kamuoyunu sosyalizme karşı şartlandırmak, emekçilerin kafasını bulandırmaktır.

Papa'ya suikast olayını, bu, Türk gizli servisleriyle birlikte CIA'nın ve Mafia'nın maşası olan bir Türk faşistin eylemini bile götürüp Sosyalist Bulgaristan'a, Sovyetler Birliği'ne yamaya kalktılar. Kaç yıldır bu düzmece ile kamuoyunun beynini yıkamaya çalışıyorlar. Ve daha bu oyun sahnedeki inmeden, repertuarlarına bir "Bulgaristan Türkleri Sorunu" aldılar.

Emperyalist basın-yayın organlarının ansızın böyle bir sorunu gündeme sürmesi, Bulgaristan Türklerinin durumuna ağıtlar yakması ve faşist Türk yönetimi ile birlikte güdümlü basının bu konuda aylardır yürüttüğü kampanyaya neyin nesidir?

Emperyalistler Gerçekten İnsan Haklarının Savunucusu mu?

İnsan, şu maruf ve meşhur emperyalist basın-yayın organlarının Bulgaristan Türkleri üzerine yaktıkları ağıtlara baktıkça hayret ediyor. Bu adamlar insan haklarına bu kadar düşkünler mi? Onlar ezilen, baskı gören halkların dostları mıdır?

Eğer öyleyse onların, dünyamızın halklarına yüzyıllardır çektiydikleri bunca acılar neyin nesi? Sömürgeciler neden Amerika ve Avustralya'nın yerli halklarının köküne kibrit suyu ektiler? Neden onlar bugün, Güney Afrika'nın kara derili yerli halkına zincire vuran, köleleştirmeye çalışan ve katleden bir avuç ırkçı beyaz azınlık rejimini var-güçleriyle destekliyorlar? Neden emperyalist propaganda merkezleri bu zalim rejimin yaptıklarını teşhir etmiyor? Neden ABD emperyalistleri küçük Grenada adasını, bu bağımsız ülkeyi kaba güce dayanarak işgal ettiler de bu halkın kendi kaderini tayin hakkını göz göre göre zorla ortadan kaldırdılar. Ve neden onlar bugün de Nikaragua devrimini içlerine sindiremiyor, bu ülkede yapılan meşru seçimleri tanııyorlar? Öteki emperyalistler neden bütün bunlar karşısında seslerini çıkarmıyorlar?

İnsan haklarının bu sayın savunucuları (!) aynı zamanda, şimdi Türk ve müslüman dostu kesilmişlerdir. Eğer öyleyse onlar, neden Türkiye'de halka kan kusturan bir faşist rejimi başa geçirdiler ve onu var-güçleriyle destekliyorlar? Neden Filistin halkının toprağında zorla sürülmesinde, katledilmesinde, Lübnan'ın kana boyanmasında siyonist saldırganlara baş desteği veriyorlar?

Bu baylar insanların ve halkların hak ve özgürlüklerine bu kadar önem veriyorlarsa neden yıllardır üç zorba devlete karşı savaşan ve yüzbinlerce kurban veren Kürt halkının durumu ile ilgilenmiyorlar?

Ama bu soruları çoğaltmak gereksiz. Emperyalistlerin kopardığı şamata-nın gerçek nedenini, amacını herkes iyi bilmekte. Bu, herşeyden önce, bir bardak suda fırtına koparıp dünya kamuoyunu, en başta da Türkiye'nin emekçi halkını ve diğer müslüman halkları sosyalist Bulgaristan'a, ondan da öte, genel olarak sosyalist sisteme karşı kıskırtma çabasıdır.

Dikkatleri Faşist Rejimin Kötülüklerinden Başka Yana Çekme Çabası

Ama elbet, yeni haçlı seferinin tek nedeni bu değil. Bölgesel sorunlardan, bizzat faşist rejimin kötüleşen durumundan kaynaklanan başka bir dizi neden var.

Yunanistan ve Türkiye arasında artan gerginlik nedeniyle NATO'nun güneydoğu kanadındaki çatlak büyüyor. NATO Genel Sekreteri Harrington durumun kötü olduğunu açıkça dile getirdi. Papandreo, haklı olarak, tehlikenin kuzeyden değil, doğudan, yani Türkiye'den geldiğini söylüyor. İşte Bulgaristan'da yaratılmak istenen "Türkler sorunu" ile dikkatler Türkiye-Yunanistan gerginliğinden Türkiye-Bulgaristan gerginliğine çekilmek ve kamuoyuna tehlikenin kuzeyden geldiği imajı verilerek isteniyor.

Faşist rejimin durumu ise günden güne kötüleşiyor. İçerde kitlelerin demokrasi ve af istemleri güçleniyor. Emekçi yağınlar peşpeşe gelen zamlar, artan hayat pahalılığı, işsizlik nedeniyle boğazlarına kadar dolular ve Özal'ın masalları artık onları avutmuyor. Büyük vurgun ve rüşvet çarkı halkın gözünde deşifre olmuş, kukla hükümet ve parlamentonun itibarı kalmamıştır. İşte böyle bir ortamda faşist rejim, "Bulgaristan Türkleri sorunu"na dört elle sarılıyor. Kitlelerin dikkatini başka

yana çekmek, şovenizmi kabartmak, durumunu güçlendirmek için onu uygun bir fırsat sayıyor.

Gerçek şu ki bu kampanya ne insan hakları, ne Türklük, ne de müslümanlık içindir. Bulgaristan'daki Türkçe konuşan azınlık bu işte yalnızca bir araç olarak kullanılıyor. Nitekim, Bay Özal önce, "başımızda bir Kıbrıs sorunu, bir Ermeni sorunu var, bir yenisini çıkarmayalım," diye uyardı. Sami Kohen gibi kimi "ihtiyatlı" köşe yazarları da "pire için yorgan yakmayalım" diyerek, Bulgaristan Türklerine ancak pire kadar değer verdiklerini açıkça ortaya koydular. Ancak yine de, yorganın ucunu ateşe verdilerse, olaylar, her keresinde olduğu gibi kukla hükümeti ve onun şefi Özal'ı da aşip kendi doğrultusunda yürüdüyse, bu, pirenin çıkarılması için değil, emperyalist çevrelerin ve bir tüm olarak faşist rejimin çıkarılması için idi.

Türkiye'yi Saran Şovenizm Dalgası

Türkiye'de derin kökleri bulunan ırkçılık, şovenizm ve militarizm 12 Eylül döneminde daha da pompalandı. ABD'ne tam bir uşaklık politikası izleyen faşist rejim, diğer yandan, komşu ülkelere karşı güç gösterisinde bulunuyor, yayılmacı emeller besliyor.

Kürdistan'da Eruh ve Şemdinli'de meydana gelen olaylar şovenizm dalgasının daha da kabarmasına yolaçtı. Bir yandan faşist generaller, halkımıza yönelik olarak "ezme, kahretme" gibi lumpence tehditler savururken, diğer yandan her türden burjuva yazarları, - Uğur Mumcu gibi sosyalizm suyuna batırılmış olanlar dahil - bir ağızdan kin ve öfkelerini kustular. Bay Mumcu, "bu işte sağcı-solcu olmanın hiçbir önemi yok, bölücülere karşı birleşmek gerek" demekten kendini alamadı.

Şimdi Bulgaristan'daki Türkçe konuşan azınlığa ilişkin olarak da böyle bir şovenizm dalgasının kabardığını görüyoruz. Elbet, bu kez karşılardaki silahsız-savunmasız Kürt köylülere değil; Bulgaristan'a dış geçirmek zor.. Bulgaristan tek başına olsa, hadi neyse; ama "kahraman Türk ordusu" oraya Kıbrıs'a yürüdüğü gibi rahat yürümez.. Bu nedenle de şovenizm dalgası, alttan almayla, hatta sosyalizme yağ çekmeyle birlikte yürütülüyor..

Örneğin, şu "ortadoks marksizm" in azılı düşmanı, ama Ecevit veya SODEP türü "ılımlı, makul, akıllıca" sosyalizmin (!!!) büyük savunucusu Bay Mumcu'ya bir bakın: "Sosyalizm ku-

ramda şoven duygulara yer olmadığını" söylüyor. Elbet öyledir. Ama bu aklınıza yeni mi geldi bayım? Sosyalist ülkelere ve marksizme küfrederken böyle şeyler demiyordunuz. Hele Kürt halkına saldırırken azgın bir şoven olmak için sağcı şa da solcu olmanın sizin için bir farkı olmadığını söylüyorsunuz.

Ama yalnız sosyalizm cilalı Bay Mumcu değil, bir zamanlar Cumhuriyet'te Mumcu türü bir solcu olup sonradan Milliyet gazetesinde tekelci sermayenin, Evren-Özal tetesinin bir numaralı sözcülüğüne soyunmuş olan Bay Mehmet Barlas Bulgaristan'la ilgili olarak bakın ne diyor: "Halkların ve milliyetlerin kişiliğini korumak üzere kurulmuş bir devlet sisteminin, şovenlik yapmasını, açıkçası anlıyamamışızdır".

Bunlar ne güzel itiraflar değil mi? Bir kere, böyle bir vesileyle de olsa, sosyalizm düşmanı bu baylar, bu sistemin şoven olamayacağını, 'halkların ve milliyetlerin kişiliğini koruduklarını' itiraf ediyorlar. Gerçekten de öyledir, kapitalizm bir avuç kapitalist içinse, sosyalizm halk içindir. Kapitalist sömürgeci, baskıcı, şovense, sosyalistler değildir. Ve onlar ister istemez bunu da itiraf ediyorlar. Ancak bu itiraflar, doğruları söyleme aşkına değil, sosyalist Bulgaristan'ı utandırma, köşeye sıkıştırma adına yapılıyor. Kendilerine gelince, bu bayların kendisi şovenlik yapmakta özgürdürler, çünkü sosyalist veya "ortodoks marksist" değiller!.

İç ve dış tekelci sermayenin sözcüsü palyaço Özal ise bunu daha farklı biçimde söylüyor: "Bu sosyalizmde bile olmaz! Yani bay Özal'a göre, bu tür uygulamalar, 'özgür ve demokrat' kapitalist ülkelerde hiç olmaz!

Görülüyor ki Bay Özal için de, bir koro halinde bu şovenizm kervanına katılan öteki alçaklar için de utanma, sıkılma diye bir duygu sözkonusu değil. Eğer olsaydı, onlar, en azından, zorla elde tuttıkları Kürdistan'ın bir parçasını, şu anda Türkiye'nin devlet sınırları içinde bulunan 12 milyonluk Kürt halkını düşünürlerdi. Üstelik halkımız bir azınlık değil, kendi ülkesinde bir çoğunluktur. Bu halka hangi haklar tanınmıştır? Niçin zindanlarda binlerce Kürt yurtseveri var? Geçmişte katledilen yüzbinler biryana, ama şu 12 Eylül döneminde neden yüzlerce insan işkencede, zindanda ve dışarda katledildi? Neden komando ve polis birlikleri Kürdistan'da yaşamı zindana çeviriyor? Halkımızın durumunu uzunboyulu anlatmaya gerek yok. Bunu dünya kamuoyu çok iyi biliyor. Daha kısa süre önce iplerle birbirine bağlanmış Kürt köylülerinin, göğüslerine namlu çevrilmiş Kürt kadınlarının resimleri bizzat Türk basınında çarşaf çarşaf yayınlandı. 500 yıl Osmanlı zulmü altında yaşamış Bulgar halkı da elbet, Kürt halkına yapılanları kolayca bilecek ve anlayacak durumdadır. Bulgar

dostlar, herhalde fazlaca nazik oldukları, "iyi komşuluk" ilişkilerini düşündükleri için bütün bunları bir tokat gibi Türk sömürgecilerinin yüzüne vurmazlar veya, örneğin, uluslararası kuruluşlara götürüp nefeslerini kesmeyi düşünmezler. Bu baylar, doğrusu hem çok pişkin, hem de çok şanslılar!

Faşiste Faşist Demezsenn..

Açık konuşmak gerek, bu Evren-Özal takımı oldukça gözüpek adamlar. Hemen tüm komşularıyla hır çıkarmaktan, herkese tehditler savurmaktan geri kalmıyorlar. Türkiye'de hiç kimseye gösteri yapma hakkı tanınmazken, "özgürlük, insan hakları, falan filan" adına Bulgaristan aleyhine gösteriler düzenliyorlar. Bay Özal palyaçolara özgü tehditler savurdu: "Şimdi elimizden birşey gelmiyor, ama on yıl sonra 70 milyon olacağız!" Yani "O zaman onlara gösteririz!" demek istiyor adam. Bununla da kalmadı Özal, bir Alman gazetesine, "faşist baskıları bırakınlar da görüşelim" diye demec verdi.

Doğrusu yavuz hırsız ev sahibinden baskın çıkar diye işte tam buna derler. Adam bir çırpıda sırtındaki şovenizme ve faşizm postunu sosyalist Bulgaristan'ın üzerine atıverdi.

Bulgaristan Türkleri Sorunu Nasıl Birşeydir ?

Emperyalistlerin ve Türk faşist rejiminin üzerinde bu kadar şamata kopardıkları Bulgaristan Türkleri sorunu gerçekte nasıl birşeydir? Geçmiş ve Türkiye'nin bu azınlığa karşı izlediği kışkırtma politikasını bilmeden sorun kavranamaz.

Bulgaristan'da bugün Türkçe konuşan bir azınlık bulunduğu açık bir şey. Bunların sayısı kimine gören 500 bin, kimine göre bir milyon. Bu insanlar, yüzlerce yıl süren Osmanlı işgal döneminden kalmadır. Kimileri Türk kökenli olsa bile birçoğu bu baskı döneminde Türkleşmiş ya da müslümanlaşmıştır. Örneğin Pomak'ların kökeni olarak Türklerle bir ilişkisi yok. Yugoslavya, Romanya, Yunanistan'da da bu türden Türk azınlıkları var.

Bulgar halkı Osmanlıların 500 yıl yakın süren despot yönetimine son verip bağımsız bir devlet kurduktan sonra da Türkçe konuşan veya Müslüman olan bu azınlığa dokunmadı, onları zorla eritme, yok etme yoluna başvurmadı. Türk azınlığı Bulgarlarla yan yana kardeşçe yaşadı. 1944'te başa bir halk hükümeti geçip ülke sosyalizm yoluna girdikten sonra ise Türk azınlığının durumu daha da düzeldi. Toplum tümü gibi Türkler bakımından da sömürü ve zulüm dönemi tümüyle geride kaldı.

Bugün Bulgaristan'da, Türkçe konuşan veya müslüman inancı taşıyan

bu azınlıkların buldukları yöreler, modern kollektif tarım kooperatifleriyle, sanayileşmiş, bakımlı kent ve kasabalarla ülkenin diğer yerlerinden ayırd edilemez. Ne Bulgarlar, ne de Türkçe konuşanlar için işsizlik diye bir sorun yok. Sağlık ve eğitim olanakları herkeşe açık. Sosyalist toplumun gelişen olanaklarından herkes gibi onlar da eşit biçimde yararlanıyorlar. Bugün emperyalistlerin ve faşist Türk rejiminin "Bulgaristan Türkleri" için çizdiği felaket tablosunun, "cehennem" in gerçeklerle bir ilgisi yok. Ama bu tablo Türkiye'deki onmilyonlarca işçi ve emekçi için, demokrat ve ilerici insanlar için, 12 milyonu aşkın Kürt halkı için bir gerçekliktir. Türkiye'de altı milyon işsiz var. Sokağa terk edilen veya satılığa çıkarılan çocukların resimleri sık sık burjuva basınının sayfalarını süslüyor. Açlıktan gözlerini satılığa çıkararak, başbakan arabasının önüne kendini atan, veya -bugünkü faşist rejim altında bile- işsizliği ve açlığı protesto için çıplak biçimde sokağa çıkmayı göze alan insanlar var. Açlığın, işsizliğin fuhuşa ittiği yüzbinlerce kadın var.

Gerçek böyle olduğu halde, emperyalist propaganda merkezlerinin güdümündeki Türk burjuvazisi, Osmanlı despotluğundan miras aldığı sömürgeci, yayılmacı, şoven ve militarist geleneklerin de etkisiyle, öteden beri bir "Bulgaristan Türkleri" sorununu var göstermeye, bu ülkedeki Türkçe konuşan ve müslüman azınlığı sosyalist yönetime karşı kışkırtmaya, olaylar çıkarmaya çalıştı ve buna ilişkin demagogjiyi iç politikada şovenizmi kışkırtmak, anti-sosyalizmi güçlendirmek için kullandı.

1950'lerin başlarında, yani sosyalist devrimin hemen ertesinde, bu kışkırtmaların da etkisiyle, sosyalist devrime tepki gösteren veya henüz uyum sağlayamayan Türk veya müslüman nüfusun bir bölümü Türkiye'ye göçtü. Ancak bu insanların çoğu sonradan geldiklerine bin pişman oldular; Türkiye'de işsiz, topraksız ve sefil duruma düştüler.

Dil ve kültüre ilişkin olarak da sosyalist yönetim bu insanlara herhangi bir baskı yapmadı. Tam tersine onların anadillerinde okullar açtı, kitaplar ve gazeteler yayınladı, radyo yayını yaptı.

Şimdi emperyalist propaganda merkezleri ve faşist Türk yönetimi Bulgaristan'ın son yıllarda bu politikayı değiştirdiğini ve zorla Türk ve müslüman azınlığı Bulgarlaştırıp Hristiyanlaştırmaya yöneldiğini iddia ediyorlar. Bu propagandanın kanıtları nedir?

Son günlerde çatışmalara, toplu kıyımlara, polis baskısına ilişkin bir dizi yalan haber üretilip piyasaya sürüldü. Bulgaristan, öldürüldüğü iddia edilen Filibe müftüsüyle birlikte, birçok insanı yabancı basın temsilcilerinin önüne çıkardı ve bu insanlar sözkonusu propagandayı yalanladılar.

" SOL BİRLİK 'i Coşkuyla Karşıyorum "

Size, memleketimizin çok özlü bir genel durumuyla birlikte son aldığımız bir haberle ilgili yazmak istiyorum. İmkanlarınız dahilinde yayınlıyacağınızı ümit ediyorum

İktidarı boyunca kendi anlamında bir burjuva demokrasisine bile tahammül edemiyen Türkiye burjuvazisi, son kanlı diktatörlüğüne 12 Eylül 1980'den buyana devam ediyor. Her çeşit insanlık dışı, çağ-dışı ve sinsî yöntem zenginliği ile işleyen bu faşist diktatörlük sömürüsüne adeta bir daha bulamıyacağı korkusuyla ihtirasla sarılmıştır.

4 buçuk yıla yaklaşan bu karanlık süre yurtseverlere, ilericilere, sosyalistlere bir yığın idam, işkence, hapis ve sürgünlere mal olurken, halk kesimlerine baskı ve sefalet getirdi. Temel suççu ayrıcalığa - ve vahşete karşı olan onlarca genç üç "adaletçi" celladın kararlarıyla katledildi. Onlarcası Mafia usulü esrarengiz yöntemlerle, bir o kadarı da işkencelerle katledildiler. Hala suçsuz binlerce kişi bu işkencelerin kontrolsüzce devam ettiği hapishanelerde tutulmaktadır. Öte yandan durmak bilmeyen fiyatlar, keyfi zamlar kitlelerin alım gücünü hergün düşürmekte ve giderek halk arasında bir açlığa, yahut diğer bir deyimle zorunlu 'perhize' sürüklenmektedir halk. Faşist diktatörlük bunların paralelinde kitleler arasında yoğun bir milliyetçilik ve şovenizm propagandası yaygınlaştırmakta ve bunu, savunmasız kadın-erkek, çoluk-çocuk kanı dökecek kadar sınırsızlaşan eylemleri ile desteklemeye çalışmaktadır. Bu doğrultuda "bölücülük'e gösterdiği özel önemli işi kendi çizdiği sınırlar dışındaki Kürt halkına saldırıya kadar vardırıdı.

"Sağ duyulu" basın-yayın da bu işle seferber edilmiştir. Doğrular hariç herşeyi söylemek, yazmak serbesttir. Şu 12 Eylül "Koruma, Kollama Harekatı"ndan sonra yayına sokulan Tan gazetesi 8 yaşındaki bir kız çocuğunun babasının çükünü keserek ırzını kurtardı-

ğımı" -olmuş gibi yazıyor. Yabancı yayın arşivlerinden çıkardığı güzel göğüslü bir genç kızın resminin altına "deniz suyunun göğüslere iyi geldiğini" güzel fotoğrafıda konuşturarak uzun uzun yazıyor. Ama Tan gazetesi darağacında ve işkencelerde can verenlerin sayısını da, polislerce esrarengiz biçimde katledilen yurtseverleri, sosyalistleri de bilir. Gene memlekette normal mesaiden sonra panayırda, pazarda, atölyede gece yarısına kadar çalışan işçilerin sayısından da, yol masraflarını karşılamadığından senelik iznini evine kapanarak geçiren memurlardan da, istifa edip Arabistan'a, Libya'ya gidebilmek için canını dişine takan öğretmenlerden de haberdardır Tan gazetesi. Bunlardan haberdar olan sadece bu gazete değil elbet. Diğer cümle burjuva basını da iyi biliyor bunları. Şu renkli reklam basması-cak kadar "solcu" olan Cumhuriyet gazetesi de herşeyi iyi biliyor. Ama o da "ulu önder Ata'nın yolundan şaşmaktan korkuyor! Bu "solcu" gazetesinin "en solcu" kalemsalhyanı Uğur Mumcu burjuvazinin şovenizmi köriiklemede aspirin gibi kullandığı Ermeni bireysel eylemlerine karşı kükrerken Kuva-i Milliyecilerin torunu olduğunu haykırıyor. Burjuvaziye hayli ballı propaganda imkanı veren Ermeni bireysel eylemlerinin Ermeni halkına ya da dünya halklarına neler getirdiği tartışılabilir. Ancak bu yazıların yazıldığı ülkede, işkence ile canverenlerden, sakat kalanlardan, resmi katillerin idam kararlarıyla hayatlarına son verilenlerden herkesle birlikte - daha geniş imkanlarla - kaçakçılık masası dedektifi Uğur Mumcu da haberdardır. "Bunları yazmak onun için zordur, şimdilik korkuyor" diye mi düşünsek? Ama sırf düşüncesinden dolayı insanlar harıl harıl mahkeme kararlarıyla 15 yıla mahküm olurken hukukçu U.Mumcu, köşesinde Ankara Adliyesi inşaatının uzamasından sızlanarak "hakimlerimiz"in, "savcılarımız"ın "dert"lerine ça-

re arıyor.

Tekelci burjuvazinin Eren-Özal cuntası faşizmi yaman virajlarla, ince fügürlerle -ama sereserpe- oynuyor. Demokrasi şarkılarıyla katliamları arasında ahenk kurmaya çalışıyor. Her yıl artan kârlarının yarattığı açlık ve sefalet fuhuşu teşvik edecek kadar bayağılaşmış-ken, faşist çark işleyişini çeşitli entrikalarla, dalaverelerle, yalan ve demogöjilerle gizlemeye çalışmaktadır. Halk sefaletle boğuşurken, sosyalistler işkencelerde faşist teröre karşı direnirken, burjuva basını büyük gürtüliyle demokrasiyi "yerleştirme", "geliştirme" safsataları saçıyor, dikkati başka tarafa çekmeye çalışıyor. Türkiye Kürdistanı'nda ise bütün bunların üstüne binen kaba jandarma baskısı ve sömürgeci terör insanlık dışı vahşi bir tablo arz etmektedir. Bunu da görme-yenlere anlatılabilmek, her babayığının kârı değil kanı-sındayım.

Sol Birlik

Tekelci burjuvazinin diktatörlüğü, sol güçler arasındaki dağınıklığın ele geçmez bir fırsat olduğunu da iyi bilerek bütün bu çabalarına telaşla hız vermektedir.

Ama herşeye rağmen faşist diktatörlük kitlelerdeki hoşnutsuzluğu ve muhalefetin büyümesine engel olamıyor. Direnme ruhunu zedeleyemiyor. Hergün biraz daha genişliyen hoşnutsuzluk ve tepkiler burjuvaziye çileden çıkarıyor. İlerici güçlerin, sosyalistlerin mücadelesi de yaralarına tuz, biber ekliyor, çemberlerini daraltıyor, uykularını kaçırıyor. Son olarak 6 sol partinin "Sol Birlik" adıyla eylem ve güç birliği yaptığını açıklaması, faşist diktatörlüğe korktuğunun başına geleceğini daha sık hatırlatıyor.

TKSP'nin de içinde bulunduğu altı partinin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı çapında oluşturdukları SOL BİRLİK tarihsel bir adımdır. Son birkaç yıldan beri sol güçler arasındaki dağınıklık ve eylem birliği çabalarında kayda değer bir sonucuna linamaması burjuvazinin bi-

ricik güç kaynağı, kitlelerin ise umutsuzluk ve güvensizlik kaynağı olmakta idi. Bu bakımdan ortak ilkeler ve somut hedefler temelinde oluşturulan SOL BİRLİK Türkiye ve T. Kürdistanı halkının tarihinde kaçınılmaz bir süreçtir umut ve güven verici bir başlangıçtır. Bu nedenle Sol Birlik haberi diktatörlük saflarında tedirginlik ve telaş, kitlelerde sevinç yarattı. Nitekim SOL BİRLİK, hazırladığı deklarasyonu kamuoyuna duyurduğunda, diktatörlüğün emekli borozanı burjuva gazeteleri "Kaçak Sol Birleşti" "İhanet Cephesi" gibi şaşkın manşetlerle bu telaşı gizliyemedi.

İnanıyorum ki, burjuvazinin korkusu gibi telaşı da boşuna değil. O, tarihin hazırladığı "mezarı"na, kaçınılmaz akibetine hızla ilerlemektedir. Pervasızca, çılgınca işlediği suçların hesap defterini de koltuğuna alarak gidecektir. Tabi bu kendiliğinden olmayacak. Bunu, işçi sınıfı ve onun yandaş güçlerinin mücadelesi belirleyecektir.

Bir TKSP sempaticanı olarak, TKSP'nin ve SOL BİRLİK'in bu doğrultudaki önemine ve sorumluluğuna inanıyorum. Bu tarihsel güç ve eylem birliğinin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı halkının barış, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde başlattığı yeni süreci coşkuyla karşıyorum. Bu süreçte üzerime düşeni yapmaktan daha güzel bir şey olamaz.

Memleketini, insanların seven, onlara karşı sorumluluk duyan, faşizme ve sömürüye karşı olan her kişinin, her demokratın ve tüm emekçilerin bu birliğe katılması, desteklemesi gerektiğini inanıyorum.

Memlekette gözlenen sorunluk görelidir. Diktatörlüğün de bundan haberi var. Ve gün geçtikçe korkusunu hırçın adımlarıyla açığa vurmaktadır. Etrafta kol gezen enflasyona olanların yalanları da paçayı kapattı. Yani artık burjuvazinin yalan ve demagogisinin değeri hızla düşüyor, kitleler inanmıyor.

(Devamı Sayfa 15'te)

MİLİTANLARDAN...

YAŞLI DEDENİN SAKALINI YAKTILAR ...

Yoldaşlar,
Size Karakoçan ve Dersim çevresinde olan bazı olayları iletmek istiyorum. Yirmi gün kadar önce (Aralık sonları) Badran yaylasında askerler yayla evinin etrafını sardılar ve çatışma oldu. Bir assubay ve iki er öldü. Bunun üzerine Elazığ'dan bölgeye yeni asker sevk edildi. Bu askerleri taşıyan cemselardan biri Kuşçu köprüsünde yüklü bir kamyonla çarpıştı ve beş asker öldü, çok sayıda da yaralanan oldu.

Bu olay üzerine askerler öfkelerini köylülerden aldılar. Badran köyünde bütün gençler ve yaşlılar çırılçırık edilip saatlerce kara yatırıldılar, dipçiklerle ve potinlerle dövüldüler. Kendilerine 24 saat süreyle işkence edildi.

Elağmur köyünde köylülere dışarda, köy meydanında yaptıkları işkence ile yetinmeyip karlı, buzlu derenin suyuna soktular ve orada beş saat süreyle beklettiler. Bu köyde yaşlı bir dedenin sakalına gaz döküp yaktılar. Yaşlı adam haftalardan beri adımını dışarıya atamıyor. Yüzu-gözü yara bere içinde. Kendisini görmeğe gidenlere "ben ölmek istiyorum," diyor. "Sakalsız, bıyıksız, kirpiksiz dolaşabilirim, ama halkımıza yapılan bunca zulmü görmek istemiyorum", diyor.

Erlar Arasında Çatışma Çıktı

Elağmur köyünde, eski muhtarın 12-13 yaşlarındaki oğlunu da askerler buzlu dere suyuna yatırmak için götürdüklerinde annesi dayanmadı ve eline geçirdiği taşlarla kendi başına vurarak kendini öldürmek istedi. Annenin feryadına dayanmayan bir asker, "çocuğu bırakın, götürmeyin," diye müdahale etti. Ama diğerleri bırakmadılar. Bunun üze-

rine askerler arasında olay çıktı. Tekme ve tokatlarla birbirlerine girdiler.

Bunun üzerine faşist subaylar, halktan yana tepki gösteren askerleri de yakalayıp kendilerine de işkence ettirdiler ve sıkıyönetime yolladılar.

Karakoçan'da SODEP'iler de Tutuklandı

Faşist saldırganlar herkesten şüpheleniyor, halka kin duyuyorlar. Karakoçan'da çok sayıda insan tutuklandı. Aralarında tüm SODEP yöneticileri, çok sayıda demokrat insan, öğretmenler, mahalle muhtarları ve köy muhtarları var. Tutuklananların ikisi doktor, üçü avukat, biri mühendis, biri eczacı. Bunlara ne türlü işkence yapıldığını öğrenemedik.

"Biz 38'de Gelmiştik"

Komandolar Mazgirt'in Goman, Teman, Hümlan ve Coşık köyleri halkını "Golani Şavirdi" denilen düzlüğe topluyarak kendilerine meydan dayağı attılar. "Devrimcilerin yerlerini, barnaklarını söyleyin," dediler. "Söylemezseniz, hepinizi öldürürüz" diye tehdit ettiler.

Faşist bir yüzbaşı şöyle diyordu: "Biz daha önce 38'de gelmiştik, büyükleriniz iyi bilirler!" Bu sözün hemen arkasından da köylülerin arasından 25-30 kadar genç insanı seçerek tepenin öbür yüzüne götürdüler. Arkasından çok sayıda silah sesi geldi. Faşist subay köylülere dönüp: "İşte gördünüz, onları öldürdük. Konuşmazsanız sıra şimdi sizde!" dedi. Aslında gençlere ateş etmemişler, köylüler üzerinde psikolojik baskı için bir sahne düzenlemişlerdi.

Berxwedan- DERSİM

Jİ PDK-İRAN

Sekrîterê Gıştî ê Partiya Dêmoqratik a Kurdistanana İranê Doktor Qasım Lo, dî derheqê 10 saliyê PSKT'da jî Partiyê ra nameyek şand. Name dî meha Sibatê da hatiyê şandin û em li jêr neşir dîkîn:

Brêz

Kak

Kemal Burkay

Jî ber dijwariyên irtibat girtinê, mîxabûn me nîkaribû jî aliye Komita Navbendi ve jî bo dehemin salroja damezrandina Partiya Sosyalist a Kurdistanana Tirkîyê mesaja pirozkirinê bîşinin. Nîka em jî we ozir dîxwazîn û serketina Partiya we daxwaza me ye. Em hêvidîkîn ku dan û stendînen ku dî navbera Partiyê Dêmoqratik a Kurdistanana İran û Partiya Sosyalist a Kurdistanana Tirkîyê de hene roj bî roj geştîr, germîr û xurtîr bîbîn.

Em jî bo Partiya we dî têkoşîna xwe a dijwar dî riya dêmoqrasi, sosyalizm û standîna mafên gelê Kurd dî Tirkîyê da serketinê hêvi dîkîn.

Qasım Lo

Sekrîterê Gıştî ê Partiya Dêmoqratik a Kurdistanana İranê

ASIM DUMAN'ın Son Marifeti

Bu ismi hatırlıyacaksınız: Daha önce Diyarbakır Tıp Fakültesi Dekanı olan bu kişi, ilerici, yurtsever öğrencilere kan kusturan bir faşistti. Bunu da "milliyetçilik, mukaddesatçılık" adına yapıyordu. Türkiye'de halk düşmanları marifetlerini bu maskeler altında yürütmeye çalışıyorlar. Katil Türkeş, halk düşmanı Demirel de "milliyetçi, mukaddesatçı" geçiniyorlardı. Şimdi faşist generaller, Evren-Özal çetesi de böylesine müthiş "milliyetçi"lerdir.. Bu maskeler ardında halkı soymak, dolandırmak, her türlü rezilliği işlemek kolay olsa gerek. Türkeş'in bir senatörü senelerce önce Fransa'da eroinden yakalandı ve daha kısa süre önce bırakıldı. Şimdi de Türkeş'in bozkurtları bir bir Federal Almanya'da, İsviçre'de büyük çapta eroin ve silah kaçakçılığı ticaretinden yakayı ele veriyorlar. Milliyetçilik perdesi altında neler yapıldığı anlaşılıyor. Bu sözcükte uzun yıllardır ki kitleleri uyutmak için eroin ve esrar gibi uyuşturucu bir araç olmuş. Bunu biraz incesi ise "Atatürkçülük"..

Bay Asım Duman'a gelince, o, eroinden yakayı ele vermemiş. Onunkisi irza tecavüz.. 22 Şubat 1985 tarihli Cumhuriyet gazetesi haberi şöyle veriyor:

"Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı görevi sırasında evine "temizlik yapmak için gelen" kızı tecavüz ettiği iddia edilen Asım Duman hakkındaki dava 21 Mart tarihinde Konya İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde görülecek. Olaydan sonra dekanlık görevinden ayrılan Prof. Asum Duman. halen öğretim üyeliği görevini sürdürüyor..."

Görüldüğü üzere Bay Duman tutuklu değil, serbesttir ve profesörlük görevini yapmaya, "milliyetçi" görüşlerini yaymaya da devam ediyor. Çünkü yaptığı ne "bölücülük", ne "solculuk" gibi tehlikeli bir iştir. Aslında bu davayı açmakla da ayıp etmişler! Üstelik faşist bir rejim iktidarda iken.. Kendilerine bu kadar hizmet etmiş bir sadık köpeği böylesine "küçük" ve sayın milliyetçilerimiz için "doğal"olan bir işten dolayı suçlamak haksızlık değil mi?

Şiyar/DİYARBAKIR

Afganistan :

DEVİRİM KARŞIT SALDIRILARI

Önümüzdeki günlerde Afganistan'da devrim 8 yaşına giriyor ve ülkede hala sıcak savaş var. Bu mücadelede bir tarafta Sovyetler Birliği başta olmak üzere sosyalist ülkelerle ilerici, devrimci çevrelerin desteğine sahip Afgan devrimci güçleri, diğer tarafta ise başını ABD yönetiminin çektiği emperyalist kampın, diğer gerici-faşist rejimlerin ve Çin yönetiminin yönlendirdiği karşı-devrimci gruplar bulunuyor.

Emperyalizm ve diğer gerici güçler yalnızca Afganistan'daki karşı-devrimcilere maddi destek sağlamakla yetinmiyor, onlar aynı zamanda ellerinin altındaki muazzam propaganda mekanizmasını hareket halinde tutuyor; sosyalist ülkelere yeni bir hayat kurma mücadelesi veren Afgan devrimci güçlerine karşı dünya çapında bir karalama ve çamur atma kampanyası yürütüyorlar. Bunu yaparken de doğal olarak Afganistan'da yaşanan somut gerçeklere hiç değinmiyor, kimin kimden yana olduğunu ve ne için döğüştüğünü gözlerden uzak tutmaya büyük özen gösteriyorlar. Onlar daha çok bir takım soyut kavramları tekrarlayarak,yalana sarılarak kamuoyunu istedikleri doğrultuda şartlandırmaya çalışıyorlar.

Oysa Afganistan'da yaşanmakta olan sirci sağlıklı değerlendirebilmek için bu ülkede atılan pratik adımları, savaşan tarafların somut istemlerini; diğer bir deyişle program hedeflerini kavramak gerekir. Bu ülkede işbaşında bulunan devrimci iktidar ne istiyor, ona karşı savaşan ve sırtını emperyalizme dayanmış feodal ve gerici güçler ne istiyorlar? Sorunun can alıcı noktası budur.

Devrimden Önce Ülkenin Durumu Nasıldı ?

Bilindiği gibi devrim-öncesinde Afganistan'da feodal üretim ilişkileri hakim durumdaydı. Despotik yönetim ve onun çıkarlarını temsil ettiği feodaller toplumu geliştirme, modernleştirme doğrultusunda adım atmıyorlardı. Başka bir deyişle feodal düzen ekonomik ve sosyal gelişmenin önünde bir engel teşkil ediyordu. Ülkede sanayii yok denecek kadar az, toprak dağılımı son derece dengesizdi.

Toplam çiftçi ailelerin yüzde 9.1'ini teşkil eden 6 hektardan büyük toprak sahibi aileler, ekilebilir arazinin yüzde 43.1'ine sahiptiler. Çiftçi ailelerin geriye kalan yüzde 90.9'u ise toprağın yüzde 56.9'nu ellerinde tutuyorlardı. Alt ve üst gruplara doğru gidildikçe toprak dağılımı dengesizliği daha da artmaktaydı. Örneğin 4 hektardan

daha az toprağı olan ve çiftçi ailelerin yüzde 85'ini meydana getiren grup ekilebilir arazinin yüzde 41.3'üne, 2 hektarın altında toprağı bulunan ve toplam çiftçi ailelerin yüzde 67.1'ini oluşturan grup ise toprağın yüzde 24.1'üne sahipti.

Devrim öncesinde halkın yüzde 90'ı okuma-yazma bilmiyordu. Kadınlar arasında bu oran yüzde 95 civarındaydı. Okul çağındaki çocukların ancak yüzde 29'u okula gidebilmekteydi. Kız çocukları için bu rakam yüzde 9'du.

Sağlık hizmetleri bakımından Afganistan dünyanın en geri kalmış ülkelerinden bir tanesiydi. Ülkede 15.000 kişiye ancak bir doktor, 5 bin kişiye ise bir yatak düşüyordu. Üstelik de bu hizmetler esas olarak bir avuç sömürücü sınıf içindi.

Devrimci Güçlerin İktidara Gelmesi ve Karşı-devrimci Ayaklanma

27 Nisan 1978 tarihinde iktidara gelen Afganistan Demokratik Halk Partisi, ülkede ulusal-demokratik bir devrimi başarıya ulaştırmaya çalışıyordu. Kuşkusuz Partinin ilkeleri, program hedefleri Afgan toplumunun somut koşullarına uygun ve gerçekçiydi. Ancak emekçi kitlelerin çıkarına uygun düşen bu istemler, doğal olarak feodal ve aşiretçi güçlerin de tepkisini çekti.

Afganistan sömürücü çevreleri, toplumsal koşulların bir ürünü olarak geniş kitleleri kontrol edebiliyorlardı. Kişisel bağımlılık ilişkilerinin yanı sıra özellikle de köy emekçileriyle gündelikçilerin kendilerine borçlu durumda olmaları bu kontrolü kolaylaştırmaktaydı. Karşı-devrimcilere dışarıdan sağlanan destek, ulaşım araçlarının geriliği vb. nedenlerle devrimci iktidarın ülkenin uzak kesimlerine ulaşamaması, amaçlarını etkin biçimde anlatamaması da karşı-devrimci çevrelerin işini kolaylaştıran bir etkendi.

Devrim Olkeye Neler Kazandırdı?

Devrimci hükümet, süregelen savaş koşullarında bile 1978'den bu yana küçümsemeyecek büyüklükte adımlar attı, Afgan toplumu bu süre zarfında önemli değişimler yaşadı.

Ulusal-demokratik devrim programına sahip bulunan iktidarın yaptığı ilk işlerden biri güçlü bir toprak reformu gerçekleştirmek oldu. İlk elde 1979 yılının Aralık ayında 739.300 hektar arazi, 295.988 topraksız yahut az topraklı köylü ailesine dağıtıldı. Bunun 665.000 hektarı, 40 hektardan

fazla toprağı olan 7000 bin büyük arazi sahibi aileye aitti. Gerek toprak dağıtımına ve gerekse tarımı modernleştirme çabalarına daha sonraki yıllarda da hızlı bir biçimde devam edildi. Bu süre içerisinde pek çok sulama projesi gerçekleştirildi, bir çoğunun inşasına ise devam ediliyor. Sunni gübre kullanımını büyük artış kaydetti. Tarıma ilk kez bu dönemde modern aletler yaygın biçimde girdi. Kabil, Balk, Herat, Lajan ve Baghlan başta olmak üzere ülkede kurulu bulunan bir çok istasyon, tarımı mekanize etmede büyük roller oynuyor. Bütün bunlara bağılı olarak tarımsal üretimde küçümsemeyecek artış meydana geldi. 21 Mart 1983-20 Mart 1984 dönemini kapsayan 1362 (Afganistan'da bildiğimiz takvim yılı kullanılmıyor) yılında tarımsal üretim, 1357 (21 Mart 1978-20 Mart 1979) yılına göre yüzde 7.8 oranında artış kaydetti.

Aynı yıllarda sanayileşme alanında da oldukça olumlu gelişmeler görüldü. Ağır sanayii başta olmak üzere sanayi işletmelerinin sayısında artış meydana geldi. Sanayii işletmeleri şimdi daha yüksek bir kapasiteyle çalışmaktalar.

21 Mart 1983-20 Mart 1984 dönemini kapsayan 1362 yılında, bir önceki yıla göre Kamu ve Özel kuruluşlarla el sanatları sanayiinde gerçekleşen çıktı (output) artış oranı yüzde 9.1'dir. Bu sonuçla Kamu ve karma işletmelerde önceden programlanan hedefin yüzde 99.9'una varılmış oldu ki bu bir önceki yıla göre yüzde 17'lik yükselme demektir.

1362 yılında (21 Mart 1983-20 Mart 1984) kimyevi gübre üretimi yıllık program hedefini aşarak 113.000 tona ulaştı. Aynı yıl gaz üretimi bir önceki yılı yüzde 4.5 oranında geçip 2.700.000 m3 üretim düzeyine vardı. 1361 yılında çimento da %47, Pamuklu textilde yüzde 6.6, yünli textilde yüzde 22.1 üretim artışı sağlandı.

Bu alanda ulusal ekonomide kamu sektörünün payı da giderek büyümektedir.

Ulusal Ekonomide Kamu Sektörünün Payı (%)

Ekonomik Sektör	Yıllar			
	1357	1361	1362	1363(bütçe)
Dış ticaret				
- İhracat	28	41	51.2	52.1
- İthalat	26	59.3	49.9	57.3
Endüstri				
- İmalat sanayii	76.0	77.9	77.1	79.3
- madencilik ve enerji üretimi dahil toplam endüstriyel çıktı	40.7	41.4	42.4	45.8

1977-78 döneminde Afganistan'ın dış ticaret hacmi 642.1 milyon dolar

PÜSKÜRTEREK İLERLİYOR

iken, 1982-83 döneminde bu miktar 1.276.4 milyon dolara çıktı. Yani yüzde yüzlük bir yükselme. Ülkenin ticari ilişkileri esas olarak başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkelerdir. Kapitalist ülkeler içerisinde ise Japonya 1., F. Almanya ise 2. sırada yer alıyor.

Devrimci iktidar sadece ekonomik alanda değil, sosyal ve kültürel alanda da küçümsenemeyecek başarılar elde etti. Ülkenin emekçi halkı daha önce hiç tanımadığı haklarla bu dönemde tanıştı, onlara kavuştu.

Denilebilir ki devrimden sonra en çok önem verilen konuların başında eğitim seferberliği gelmektedir. Hükümet bir yandan okul çağı çocukların eğitimine büyük bir hız verirken, diğer yandan da yetişkinlere yönelik bir okuma-yazma kampanyası açtı. Ülke çapında 5 yıl içerisinde 1.048.000 kişi okuma-yazma öğrendi. Bu kampanyaya ordu ve polis de katılmaktadır. 1984 istatistiklerine göre halihazırda ordu birlikleri 2300, polis örgütü ise 1131 okuma-yazma kursunu yönetmektedir. Devrimden sonra değişik düzeyde öğretimin sürdürüldüğü 800 yeni okul açıldı. Okul kitapları basımına hız verildi. Bu kitaplar, Pushto ve Dari dilleri dışındaki Uzbek, Türkmen-belucu vb. diğer dillerde de yayınlanmaktadır. Buna bağlı olarak ülkede öğrenci sayısı ileri düzeyde sıçrama kaydetti. Halihazırda tüm ülke düzeyinde 1 milyondan fazla kişinin devam ettiği 65.000 okuma-yazma kursu faaliyet halindedir.

Karşı devrimcilerin uzun süre direndikleri Kandahar Vadisi de artık devrimci güçlerin elindedir ve burada ilk planda 200 okuma-yazma kursu ile 34 okul açıldı. Bu okullara 6.500 çocuk devam ediyor.

1983 yılında 2.5 milyona yakın insan sağlık muayenesinden geçti. Genel sağlık kontrolünden geçenlerin sayısı ise 2 milyondur. Bu hizmetler yürütülürken halka 430 milyon Afgani (1 dolar 50 Afganidir) değerinde parasız ilaç dağıtıldı.

Basın-yayın organları devrim sonrasında hem nicelik ve hem de nitelik itibarıyla büyük gelişmeler gösterdi. Ülkede halihazırda 70 adet günlük, haftalık ve aylık gazete ve dergi yayınlanmaktadır. Bunların çoğu Afganistan'daki iki resmi dil olan Dari ve Pushto dillerinde çıkıyor. Devrim hükümeti bunun yanı sıra Uzbek, Türkmen, Pashayi ve daha başka halklara ait dillerde de yayın faaliyetini arttırmak için çaba harcıyor -ki bu diller de yayın yapmak devrim öncesi hükümet zamanında söz konusu bile edilmemekteydi.

Devrim öncesinde radyo yayınları

hem yetersizdi, hem de sadece resmi dilde yapılıyordu. Dolayısıyla da ülkenin önemli bir kesimi anlayabildiği herhangi bir dilden radyo dinleme olanağına sahip bulunmuyordu. Devrimci hükümet hem resmi iki dildeki yayınları ve hem de diğer dillerde yapılanları güçlendirip artırdı. Belucistan'daki radyo yayınlarını da zenginleştiren devrimci hükümet döneminde ilk kez Pashayi, Uzbek ve Türkmençe konuşanlar kendi dillerinden radyo dinleme olanağı elde ettiler. Ülkede televizyon yayını da aynı şekilde ilk olarak devrimden sonra başladı.

Afganistan'da işçiler yasal sendika kurma hakkına ancak devrimden sonra kavuşabildiler. Ülke düzeyinde sendikaları bünyesinde barındıran Sendikalar Merkez Konseyi bir üst organ görevi görüyor. Bu Konsey Afgan işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarının korunması, daha iyi çalışma koşullarının yaratılması için çaba harcıyor. Ancak Konsey, faaliyetlerini sadece bununla da sınırlı tutmuyor elbette. Bu kuruluş, Afganistan'ın karşı karşıya bulunduğu tehlikenin bilincindedir ve o, devrimin kazanımlarının korunması için yürütülen mücadelede aktif rol oynuyor. "Kar" isminde bir de merkezi yayın organı çıkarmakta olan Sendikalar Merkez Konseyi, işçilerin okuma-yazma ve mesleki eğitimleri için büyük çaba göstermektedir.

Afganistan'lı işçiler ilk kez devrimden sonra dinlenmenin de kendileri için bir hak olduğunu duyup gördüler. Ülkede şimdi bu konuda da çaba sarf ediliyor ve Sosyalist ülkelerle konuyla ilgili olarak da Afgan işçi sınıfına büyük yardımlarda bulunuyorlar. Son dört yılda (1980-1984) çalışanların çocuklarından 3.325'i Sovyet Cumhuriyetlerine olmak üzere toplam 3560 kişi dinlenmek ve gezmek üzere yurtdışına çıktı. Bu arada Afganistan'lı kadın işçilerin ilk olarak bu dönemde sendikal mücadelede aktif şekilde katıldıklarını da belirtmek gerekir.

Sendikalar Merkez Konseyi dışında, Afganistan Demokratik Öğrenci Birliği, Afganistan Demokratik Kadın Örgütü, Barış Dayanışma ve Dostluk Örgütü, Aşiretler Birliği (Tribal Jirgas) gibi demokratik örgütler karşı-devrimci saldırıların boşa çıkartılması ve devrimin zafere ulaşması için yoğun çaba göstermektedirler.

Afgan devrimci hükümeti, ulusal soruna yaklaşımında da enternasyonalist bir çizgi izliyor. Devrimci hükümet büyük-küçük ülkede yaşayan tüm halkların, ulusal azınlıkların ulusal-demokratik haklarına saygı göstermeyi prensip edinmiş. Yukarıda da değinil-

diği gibi devrimci hükümet, bunların kendi ana dillerinde eğitim görmeleri, yayın yapmaları ve kendi kültürlerini geliştirmeleri için elinden gelen çabayı harcamaktadır. Pek çok halkın dilinde eğitim ve yayın ancak devrimden sonra yapılabildi -ki bu halkların bir bölümünün devrimden önce alfabeleri bile yoktu.

Şurasını da önemle belirtmek gerekir ki Afgan halkının çıkarına olan devrimci dönüşümlerin gerçekleştirilmesi ve devrimin kazanımlarının korunması mücadelesine başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler büyük yardımlarda bulunuyorlar. Bu yardım, ekonomik, politik, askeri ve kültürel, kısacası yaşamın her alanını kapsıyor.

Diğer taraftan emperyalistler askeri yardımın ötesinde Sovyetler Birliği'nin sağladığı ekonomik, politik ve kültürel desteği özellikle gözlerden gizlemeye çalışıyorlar. Oysa devrimden sonra Afganistan'da savaşa rağmen ükeyi geriliktir, sömürü ve baskıdan kurtarma mücadelesi veriliyor. Daha doğrusu asıl savaş bu alanlarda yürütülmektedir.

Sanayi tesislerinin kurulup işletilmesi, tarımın modernleştirilmesi, ulaşımın geliştirilmesi, eğitim, sağlık ve kültürel hizmetlerinin görülmesi sosyalist ülkeler ve esas olarak da Sovyetler Birliği temel dış desteği ile mümkün olabiliyor. Fabrikalar Sovyet teknolojisi ve onun sağladığı uzman personel ile kuruluyor. Sulama kanallarını açan, yolları yapan makineler ve teknik hizmetler gene büyük ölçüde Sovyetlere aittir. Sovyetlerin verdiği binlerce modern tarım aracı tarlaları sürüyor. Eğitim ve kültür hizmetlerinin yürütülmesinde bu ülkenin yaptığı katkının payı büyüktür. Bugün Afganistan'da yüzlerce Sovyet doktoru halka sağlık hizmeti götürüyor. Sağlık merkezlerinin, hastanelerin inşası, teknik ve tıbbi açıdan donatılmasında Sovyetlerin katkısı büyüktür.

Devrime Karşı Kimler Savaşıyor?

Bilindiği gibi devrimden bu yana Afganistan'da aynı zamanda bir silahlı mücadele yürütülüyor. Gene emperyalist propaganda merkezleri devrime karşı savaşan ve kendileri tarafından desteklenen bu çevreleri bir kurtuluş gücü gibi lanse etmeye çalışıyorlar. Oysa gerek bunların kimliklerine (sınıfsal karakterlerine) ve gerekse bunun sonucu olarak ortaya çıkan programlarına bakıldığında bunların gerçekte ne için savaşta oldukları kolayca anlaşılır.

(Devamı Sayfa 14'te)

KYB İLE IRAK ARASINDAKİ ÇATIŞMALAR YENİDEN BAŞLADI

Bir yılı aşkın süre önce Irak Kürdistanı'nda Kürdistan Yurtsever Birliği (YNK) ile Irak ordusu arasında ateş kesilmiş ve otonomi için görüşmeler başlamıştı. Partimiz, o zaman, bu görüşmelerin geleceğine ilişkin olarak iyimser olmadığını belirtmişti. Riya Azadi'nin Şubat 1984 tarihli sayısında konu ile ilgili olarak şöyle demiştik:

"Şu aşamada Irak Kürdistanı'nda, yurtsever güçlerin istemlerine uygun biçimde, diğer bir deyişle gerçek anlamda bir otonominin gerçekleşme şansı nedir? Bize göre bu şans zayıftır.

"Öncelikle yurtsever güçler dağınıktırlar, aralarında ciddi birlik oluşturamamışlardır, aralarında derin sürdürüşmeler vardır ve hatta bunu savaşa varılarak, neredeyse, diktatörlük rejiminden çok birbirleriyle düşman hale gelmişlerdir. Bu onların konumlarını, mücadele gücünü zayıflatıyor."

Karşı tarafın bir taktik olarak görüşmelere gittiğini, zaman kazanmak ve yurtsever güçleri bölmek istediğini belirtmiş, şöyle demiştik:

"Sorunun çözümü, diğer yandan düşmanın gücüne, Irak'ta varolan ve ilerde var olacak rejimin niteliğine de bağlıdır.

"Bağdat'taki diktatörlük rejimi, Irak halkına demokrasi verebilecek cinsten olmadığı gibi, Kürt halkına gerçek anlamda bir otonomi tanımaya da niyetli değildir. O buna ancak mecbur edilebilir. Bunun için de onun güçlerini çözmek, onu dağıtmak, yıkmak gerekir.

"Irak'ta demokratik bir rejim olmadıkça Irak Kürdistanı'na tanınabilecek bir otonominin güvencesi yoktur."

Zaman bu görüşümüze doğruladı. Aradan geçen bir yıllık süreden sonra, Bağdat rejiminin bir kez daha oyalamaya taktiği izlediği, diğer yandan, saldırgan ve şoven politikasını sürdürdüğü açıkça çıktı. Gelen haberlere göre KYB görüşmeleri kesti-

ğini açıklamış ve çatışmalar yeniden başlamıştır.

Diğer yandan kimi kesimler, düşmanca bir önyarğı ile, bu görüşmelere ilişkin olarak KYB'ni ihanetle suçladılar. Biz bu kolay ama haksız ve yanlış suçlamaya katılmadık. Savaşan taraflar görüşebilir, görüşme masasında isteklerini ileri sürebilir ve bu nedenle de ateş belli bir süre için kesilebilir, dedik. Daha önceleri Irak KDP de birçok kez Bağdat rejimi ile otonomi görüşmeleri yaptı. Başka ülkelerde de yığınla benzer örnek var. Daha kısa süre önce El Salvador'da kurtuluş cephesi gerici diktatörlükle masaya oturmayı kabul etti, ancak görüşmeler, gerici güçlerin devam eden saldırgan tutumu nedeniyle gerçekleşmedi.

KYB'nin Açıklaması

Görüşmelerin bir sonuca ulaşmaması ve iki taraf arasında çatışmaların yeniden başlaması üzerine KYB, 15.1. 1985 tarihinde, Kürt Halkının Sesi radyosunda bir açıklama yaptı. Bu açıklamada görüşmelerin başlatılmasına ilişkin olarak şöyle deniyor:

"Kürdistan Yurtsever Birliği (KYB), Kürt halkının doğal haklarını savunmak amacıyla ile kurulduğu gibi, Kürt halkının özgürlüğü ve bağımsızlığı için binlerce yiğit evladını bağışladı. Kürt halkının bu hakları adınadır ki "otonomi görüşmeleri"ni kabul etti. Ki bu durum, birçok dönemde Kürt halkının haklarını savunmak için siyasi mücadeleden bir biçimi olmuştur. Mücadelenin bir biçimi olan "anlaşma", halkımızın acı yaşamında ve kesintisiz mücadelesinde, önüne ilk defa koymuş olduğu bir yol değildir. Mücadelenin bu biçimini uygun ortam ve şartlarda uygulamaya geçen ilk ve tek örgüt de KYB'dir."

Görüşmelerin sonuçsuz kalmasına ilişkin olarak da

şöyle deniyor:

"Yöneticilerin ciddi olmayan konuşmaları ve tasarrufları şunu açıkça ortaya çıkardı ki, hükümet hiçbir zaman Irak'ta Kürt ulusal sorununu çözmeyi önüne koymamıştır. Ciddi olamadıkları bu görüşmeleri uzatmalarındaki amaç, görüşmelerin gölgesinde kendi şovenist siyasetlerini gizlemek idi. Bunun için KYB önderliği, kendi merkezi toplantısında tüm üyelerin oybirliği ile, otonomi görüşmelerine son verilmesi için karar aldı."

Savaş Haberleri

Kürdistan Yurtsever Birliği basına yaptığı 20 Şubat 1985 tarihli açıklamada, Irak hükümetiyle görüşmelerin kesilmesinin ardından yeralan çatışmalar hakkında y bilgileri veriyor:

1-Irak hükümetine bağlı milis güçleri 24 Ocak 1985'te örgütümüzün seçkin askeri komutanlarından biri olan Kerkük bölgesi sorumlusu Mam Rıza Talabani ile yardımcı Muhsin Selim ve Serdar Hama Şerif'i tuzağa düşürerek haince öldürdüler.

2- Birliklerimiz 25 Ocak 1985'te Kerkük yakınındaki Bawa köyü civarında anayol üzerindeki bir Irak askeri konvoyuna yaptıkları başarılı hücumla bu saldırıya karşılık verdiler. Bu eylem sırasında:

a) 56 Irak askeri öldürüldü;

b) Bir zırhlı araba ve diğer altı askeri araç tahrip edildi;

c) Bizden dört partizan yaralandı ve Bawa köyünden bir kadın şehid oldu.

3- 26 Ocak 1985'te 51 ve 57 nolu partizan birliklerimiz, Sengav anayolu üzerindeki bir başka askeri konvoyu hücum ettiler. Konvoy, çevre köyleri bombalayan helikopterlerce korunuyordu. Zorlu bir savaştan sonra Irak askerleri 20 kadar ölü ve yaralı verdi. Bir helikopter düşürüldü ve üç askeri araç tahrip edildi. Bu çatış-

mada iki partizan yaralandı ve uçakların bombardmanı sonucu civar köydeki iki ev yanıp çöktü.

Aynı gün bir başka partizan birliğimiz, "halk ordusu" diye nitelenen hükümet güçlerine hücum ederek beş kişiyi tutsak aldı.

4- 10 Şubat 1985'te partizan birliklerimiz Köysançak ovasındaki "Gobtepe" köyündeki bir Irak askeri kampına hücum ederek büyük kayıplar verdirdiler. Bu çatışmada düşman 40 kayıp verdi, üç peşmergemiz şehid oldu.

5- Partizan birliklerimiz, başarılı bir hareket planı sonucu, 15-16 Şubat 1985'te Serdeşt'e bakan Daban sıradağlarındaki 19 müstahkem mevki ve Irak ordusunun Yedala'daki taburunun ana üssünü ele geçirdiler. Bu taburun iki bölüğü tüm silah ve cephanesiyle birlikte tutsak edildi. Birliklerimiz, aynı zamanda, Dokan-Süleymaniye ve Kalahan-Köysançak yollarına tuzaklar kurarak kuşatılmış olan sözkonusu taburun ana üssüne ve müstahkem mevkilere takviye birlikleri gönderilmesini önlediler. Irak birlikleri tanklar ve helikopterler tarafından destekleniyordu. İki gün süren çetin bir savaştan sonra Irak birlikleri toplam olarak aşağıdaki kayıpları verdiler:

450 asker öldürüldü, 130 asker yaralandı, 200'ü tutsak edildi; 7 askeri araç, bir tank ve bir zırhlı araba tahrip edildi.

Birliklerimizin eline geçen silah ve cephane ise:

70 adet Klaşnikov tüfek; 13 adet RPG-7 roketatar, 300 roketle birlikte; 8 dürbünlü tüfek; 7 adet 60 milimetrelilik havan topu, 100 mermisiyle birlikte; 5 adet BKC makineli tüfek; 50 sandık el bombası; 10 sandık BKC mermisi; 200 bin kadar başka türden mermiler; 10 sandık klaşnikov mermisi; 18 adet sahra telefonu; 4

PALYAÇO'NUN SUUDİ ARABİSTAN VE ABD GEZİSİ..

Bu adı Bay Özal'a takan biz değiliz. Gayriresmi Federal Almanya gezisi sırasında işçiler ona bu adı yakıştırdılar. Çünkü Bay Özal, bir cüceyi andıran kısacık boyu, kocaman ensesi ve göbeği, sarkan pantolon paçalarıyla irikiyim, uzunboylu Kohl'un yanında tipik bir palyaçoyu andırıyordu.

Hem bu sözden alınmak için de bir neden yoktur. Palyaçolar, çocukların sevgilidir. Üstelik Bay Özal, ülkemizde milyonlarca çocuğu açlığa iterek, birçoğunu anasız-babasız bırakıp sokaklara düşürerek ve satılığa çıkararak bu sevgiyi tam anlamıyla hak etmiştir!

Neyse, biz asıl konuya gelelim.

Özal, Mart ayının sonunda Suudi Arabistanı ve ABD'yi peşpeşe ziyaret etti. Her iki gezinin de büyük şamatası, reklamı yapıldı. Kral Fahd 'bizi bekliyor'du.. O, para bakımından "başınız sıkışınca bana gelin" demiş-

ti.. Son zamanlarda artan İran tehdidi karşısında Suudiler Türkiye'ye "muhtaç" hale gelmişlerdi..

İşte Özal'ın Suudi Arabistan gezisi bu velleyle başladı. Palyaço, türeme holding yöneticilerini, yani şu ünlü vurguncu ve soyguncu takımını (ki bu ünlü hırsızlar ceza kanunu hükümlerinden muaftr) yanına alarak sefere öyle bir havayla başladı ki, sanki Fareli Köyün Kavalcısı gibi, ardına şeyhlerin milyarlarını takip gelecek..

Tabi sonuç fiyasko oldu. Başa beyaz Arap pelerini geçirmek, hostes hanımlara çarşaf giydirmek, hacı olmak da para etmedi. Özal'ın deyişi ile Kral Fahd, palyaçomuza üçbuçuk saat için döktü.. Sohbet eyledi.. Arabistan'da zaman boldur; tepih çekmek, nargile fokurdatmak ve sohbet etmek için. Anlaşılan sayın Şeyh, bayımızın acelesi olduğunu fark etmemiş..

Sonuç olarak, Suudi gezisinden çıka çıka, İstanbul'a Arap sermayesi ile yapılacak iki otel üzerinde "görüş-birliği" çıktı. Eh, eğer olursa, o da bir kârdır. Bu turistik otellerin açılışını da, herhalde, Dallas filmlerine özgü biçimde, Bayan Özal, -diğer bir deyişle Başbakane hanım- veya sevimli kerimleri Zeynep Özal yapacaklardır.

Palyaço'nun ABD gezisi üzerine Türk burjuva basınında açılan reklam furyası ise bunu kat kat aştı. Gerçi türeme holdingcilerimiz aralarında 300 milyonu toplayıp Falyaço'yu şu "ciddi ve oturaklı" Time dergisine kapak yapamadılar. Ama bunun dışında, Amerikanvari reklam işinde ellerinden geleni yaptılar.

13-14 yıldan bu yana ilk kez bir Türk başbakanı Vaşington'u resmen ziyaret edecekti. Üstelik, faşist darbeden bu yana Türkiye başbakanları hiçbir Batı ülkesine resmen davet edilmemiş

oldukları için de bu ziyaret önem taşıyordu.

Diğer yandan, ABD, kendisine kafa tutan, üslerini kaldırmaktan söz eden, Avrupa'ya yerleştirilen nükleer ABD füzelerine karşı çıkan, ABD'ni açık açık emperyalist olmakla suçlayan Papandreo'yu değil, Özal'ı davet etmişti.. ABD artık açıkça ağırlığını Türkiye'den yana koymuştu.. Türkiye ve Yunanistan'a verilen kredilerde şimdiye dek uygulanan yediye-on oranı ilk kez bozuluyor ve Türkiye'ye fazla kredi veriliyordu..

ABD "şımarık çocuğa" artık hayır diyor ve bağrını Türkiye'ye "uslu çocuğa" açıyordu. Özal, Reagan'la Ermeni meselesini konuşacak ve bu işi halledecekti.. Özal basınla, iş çevreleriyle bir dizi görüşmeler yapacaktı falan filan.. Zetle, ABD'ne bir fatih gidiyordu..

Ne var ki ABD gezisi de fatihin şanına yakışmayan bir biçimde başladı. ABD basını Palyaço'nun gelişinden adeta habersizdi, ondan tek kelime söz etmedi. Aksine, Özal'ın ABD'ne vardığı ilk gün Artur Miller'in basın toplantısında dile getirdiği, Türkiye'de demokrasi olmadığına, baskılara, işkencelere ilişkin demeci, en büyük gazeteler dahil, basında geniş yer alıyordu. Ertesi gün Palyaço gazete kaplarına başvurarak geldiğini haber vermeye çalıştı.

Daha da kötüsü, Özal'ın ABD'ne vardığı ilk gün, ABD senatosu Türkiye'ye yapılan yardımdan 74 milyon düşürerek eski yediye-on oranına döndü. Bu ise, reklamcılarımızın kendi deyişleyle, "tam bir soğuk düş etkisi yaptı". Senato bununla da kalmadı, daha önce bu krediden 300 milyon "ucuz kredi" olarak yalnız Türkiye'ye tanırken, bu kez Yunanistan'a da aynı olanağı tanıdı..

Velhasıl bu gezi de tam bir fiyasko oldu. "Sadık" uşakların yine kadri bilinmedi. Şu Amerika'da ne ilginç ülke, köpekleri ciddiye alırlar da uşakları almıyorlar!

KYB İLE IRAK ARASINDAKİ ...

adet telsiz, 1000 adet askeri battaniye ve çok sayıda gaz maskesi.

Bu çatışmada bizden 7 peşmerge şehid oldu.

Irak Kürt Halkına Karşı Zehirli Gaz Kullanmayı Hazırlıyor?

KYB'nin basın bildirisinde, bu çatışmalarda ele geçirilen gaz maskelerine dikkat çekiliyor ve şöyle deniyor:

"Şedala'daki Irak taburu üssünde ele geçirilen gaz maskeleri, Irak'ta, Kürdistan halkına ve askerî birliklerimize karşı yürüttüğü bu savaşa zehirli gaz kullanma ihtimalini güçlü biçimde ortaya koyuyor. Irak-İran savaşında bu türden silahları yalnızca Irak kullanmaktadır ve bu dünya kamuoyunca da biliniyor. Diğer yandan, İran ordusunun şu anda Irak Kürdistanı üzerinden Irak'a karşı bir tehdidi veya saldırı girişimi de yoktur."

"Bu nedenle gecikmeden, uluslararası kamuoyunu böylece bir tehlikeli gelişmeye karşı uyarıp eyleme geçirmek önem taşıyor.

"Biz, Birleşmiş Milletler'in tüm ilgili kuruluşlarına ve diğer tüm hümaniter örgütlere sesleniyor, Irak hükümetinin, uluslararası anlaşmalarla yasaklanmış olan bu tür silahları savunmasız Kürt halkına karşı kullanmasını önlemek için duruma müdahale etmelerini istiyoruz."

KYB'nin Tekzibi

Paris'te yayınlanan At-Talia Al-Arabia adlı dergi, 6 Ağustos 1984 tarihli 65. sayısında Kürdistan Yurtsever Birliği Genel Sekreteri Celal Talabani ile yapılmış gibi gösterilen bir röportaj yayınlamıştı. (Bu röportajın Türkçe çevrisi, daha sonra Nişitman dergisinin Aralık 1984 tarihli 8. sayısında yayımlandı).

Ancak bu röportaj daha önce KYB politbürosu tarafından tekzip edilmişti. 10

Ekim 1984 tarihli tektezipte şöyle deniyor:

"1- Kürdistan Yurtsever Birliği (KYB) genel sekreteri Celal Talabani yoldaşımız, sözkonusu derginin herhangi bir görevlisi yada muhabiri ile kesinlikle böyle bir röportaj yapmamıştır.

2- Ancak Celal Talabani yoldaş Monte-Carlo Radyosuna bir açıklamada bulunmuştu.

3- Monte-Carlo Radyo muhabiri ise bu açıklamayla ilgisi olmayan, baştan sona yalan ve tahrifatla uydurduklarını, KYB'nin bilgi ve onayı dışında At-Talia Al-Arabia dergisinde röportaj biçiminde verip, üstelik dergiyile Celal yoldaş arasında yapılmış gibi yayınlamıştı yada yayınlamıştır.

4- Bu nedenlerden ötürü KYB Polit Bürosu olarak yoldaş Celal Talabani adına sözkonusu röportajı tekzip eder, bu tür doğru olmıyan sorumsuz girişim ve yalan beyanlardan sorumlu tutulmıyacağımızı kamuoyuna belirtiriz."

KADIN SORUNU VE TOPLUMSAL SİSTEM

Bu yıl da 8 Mart'ta dünya kadınlar günü çeşitli ülkelerde yığmsal biçimde kutlandı. Kadınlar haklı sorunlarını demokrasi, ulusal kurtuluş, barış ve sosyalizm istemleriyle birleştirerek bir kez daha dile getirdiler.

Biz sosyalistlerin kadın sorununa bakış açımız burjuvazinininkinden tümüyle farklıdır. Burjuva feminist akımlar kadın sorununu diğer toplumsal sorunlardan, toplumsal sistemden ve kadınların sınıf konumundan soyutluyarak ele alıyorlar. Oysa nasıl gençlik sorunu genç kuşaklarla yaşlı kuşaklar arasında bir sorun değilse, kadın sorunu da salt kadın erkek arasında bir sorun değildir. Kadınların toplumdaki eşitsiz durumunun veya salt kadınlara özgü kimi baskıların temelinde de toplumsal sistem vardır.

Örneğin bir işçi kadın ile bir burjuva kadının sorunları aynı mı? Bir işçi ailesi öncelikle iş ve ekmek derindedir. Onun için konut sorunu, çocukların beslenmesi, okul harçlığı, hastalandıklarında tedavi sorunu başta gelir. Oysa burjuva kadınlar için bunlar sorun değildir.

Mevcut toplumsal sisteme ve toplumun gelişme düzeyine bağlı olarak da elbet kadınların sorunu değişiyor. Bu sorunlar, örneğin kapitalist bir toplumla daha feodal sınırları doğru-dürist aşamamış bir toplumda, veya gelişmiş kapitalist ülkelerle geri kalmış Asya-Afrika toplumlarında aynı değildir. Kapitalist ve sosyalist toplumlarda da aynı değildir.

Örneğin birçok müslüman ülkede kadınlar, en azından onların önemli bir bölümü, henüz çarşaftan kurtulamadı. O, birçok durumda eşini bile bizzat görüp seçemiyor. Evliliği ana-babalar, özellikle de babalar kararlaştırıyor. Kimi zaman genç kız "başlık" adı altında bir ücret karşılığı veriliyor. Kadınlara dayak atılması geleneğe uygun ve kadınlar daha bir dizi geleneksel baskının altında.

Kapitalizm köylüyü serflik bağlarından kurtardı ve emeğini özgürce satan bir ücretli ordusu yarattı. O, aile yaşamında da önemli değişikliklere yol açtı. Fabrikada veya sosyal yaşamın diğer alanlarında ücret karşılığı çalışan kadın erkeğe ekonomik bağımlılıktan kurtuldu ve bu onu, aile yaşamında olduğu gibi, sosyal yaşamın her alanında erkeklerle eşit haklar istemeye yöneltti. Kadın hareketinin temeli, hiç kuşkusuz, ekonomik ve sosyal yaşamdaki bu önemli değişikliklerdir.

Diğer yandan, kapitalist toplum kadınların haklı istemlerinin birçoğunu ve en önemlilerini çözmeye elverişli değildir. Çünkü bu sistemin kendisi, sözkonusu sorunların nedenini oluştur-

maktadır.

Feodal toplumun, üretimle bir ilişkisi bulunmayan parazit soylu kadınının yerini bu toplumda burjuva kadını almıştır. O, lüks giyim-kuşamdan ve lüks yaşamdan başka şey düşünmüyor. Burjuva kadını modanın, gösteriş duygusunun tutsağı olmuştur. Onun, vitrinlerde ışık, boya ve desen oyunlarıyla süslenip satılığa çıkarılan burjuvazinin öteki mallarından hiç bir farkı yok. Bu özenti emekçi kadınlarını da etkilemekten geri kalmıyor. Kapitalizm kadına kişilik kazandırmıyor; onu, toplumun geleceği için iyi, güzel duygu ve becerilerle donatmıyor.

Diğer yandan, sermaye gücünü elinde tutanlar kadınların bir bölümünü kendilerine cinsel zevk sağlayan bir araç durumuna düşürüyorlar. İşsizlik ve kısa yoldan zengin olma tutkusu, birçok genç kıızı ve kadını fuhuşa sürüküyor.

Sömürücü kapitalist topluma son veren sosyalist toplum, doğal olarak kadını, gerek kapitalist toplumun, gerekse kapitalizm öncesi toplumların yarattığı bağlardan kurtarır, onu toplumsal yaşamda erkekle eşit duruma getirir, ona kişilik kazandırır. Kadının kurtuluşu, açıktır ki aynı zamanda erkeğin, diğer bir deyişle tüm toplumun kurtuluşuna bağlıdır.

Böyle olması, kadınların örgütlenmesini, şu ve bu türden eşitsizliğe karşı mücadele etmelerini gereksiz mi kılar? Başlıbaşına bir kadın hareketi gereksiz midir? Elbette hayır. Tam tersine, onlar sorunlarını kavrayarak, haklı istemlerini dile getirerek, bunun için örgütlenip mücadele ederek durumlarını iyileştirebilir ve bir kısım haklarını mevcut düzen içinde elde edebilirler. Diğer yandan, onlar bu mücadele ile, kendilerini de her bakımdan özgür kılacak ve bugünkü eşitsiz durumdan kurtaracak temel toplumsal değişikliklere katkıda bulunabilirler.

Günümüzde kadınlar, örgütlü mücadeleleriyle demokrasi, ulusal kurtuluş ve barış mücadelesinde etkin bir rol oynuyorlar.

Kadın Hareketi ve Barış Mücadelesi

Son yıllarda kadın hareketinin örgütlülük düzeyi giderek gelişiyor. Bu örgütlerin başında Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu geliyor. 1945 yılında kurulan bu örgütün çatısı altında 117 ülkeden 135 kadın örgütü yer alıyor. Örgüt, kadınların ve çocukların haklarının savunmanın yanısıra, barış, silahsızlanma ve ulusal kurtuluş için mücadele ediyor. UDKF, bu amaçlarla, diğer uluslararası kadın ör-

gütleriyle (Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği, Pan-Afrika Kadın Örgütü, Uluslararası Kadın Konseyi, Dünya Genç Kadınlar Hıristiyan Cemiyeti gibi) işbirliği yapıyor.

Günümüzde kadın hareketi ile barış hareketi arasındaki bağlar daha da güçlenmiştir. Son yıllarda silahsızlanmaya, barış mücadelesine yönelik olarak bir dizi kadın örgütleri boyverdi. Kuzey Avrupa ülkeleri, Hollanda, Yunanistan, Batı Almanya ve Batı Berlin, Fransa, İsviçre ve daha bir dizi ülkede "Barış İçin Kadınlar" örgütü; İngiltere'de "Barış İçin Anneler" örgütü, Japonya'da "Nükleer Savaşı Önlemek İçin Kadın Örgütü", İtalya'da "Barış Mücadelesinde Kadınlar" örgütü ve Amerika'da "Barış Halkası. Nükleer Savaşa Karşı Kadınlar" örgütü ortaya çıktı.

Bu örgütler, genel olarak barış güçlerinin ortak eylemlerine katılmanın yanısıra, kendi inisiyatifleriyle bir dizi eylemler gerçekleştiriyorlar. İngiliz kadınlarının ABD'nin yeni nükleer başlıklı füzelere konumlandırılmasını engellemek için ABD üsleri çevresinde koydukları eylemler ve gösterdikleri örnek direnç hatırlardadır.

Kadınlar, geçen iki dünya savaşının acılarını erkeklerden de çok yaşadılar. Onlar, savaşlarda yitirdikleri oğullarının, kocalarının acılarını unutmadılar daha. Ve onlar karınlarında ve ellerinde büyütüp yetiştirdikleri genç insanları ölüme göndermek istemiyorlar. Bir nükleer savaş ise tüm insanlığı, dünyamızda tüm hayatı tehdit ediyor. Bunun içindir ki kadınlar, emperyalist savaş tüccarlarına karşı koyuyor, barış için mücadele ediyorlar.

Kadın Hareketi ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri

Ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklar bakımından da kadınların örgütlenmesi büyük önem taşıyor. Bu halklar, toplumsal nüfusun yarısını oluşturan kadınların da enerjilerini yaratıcı güçlerini eyleme geçirmeden başarıya ulaşamazlar. Nitekim kadınlar ulusal kurtuluş hareketlerinde, tarlada ve cephele erkekleriyle yanyana savaşıyorlar. Cezayir'li Cemile'ler, Filistin'li Leyla Halid'ler, Vietnam'lı Su Yang'lar ve Kürdistan'lı Leyla Kasım'lar ve daha niceleri kurtuluş mücadelelerinin sembolleri oldular.

Kurtuluş mücadelesinde yer alan kadınlar, aynı zamanda, yüzyılların mirası olan birtakım tutucu gelenekleri kırıyor, kişilik kazanıyorlar. Dofar'da çarşaflarını atarak eşleri ve kardeşleriyle birlikte partizan savaşına katılan kadınlar bunun bir örneği.

Kürdistanlı Kadınları Örgütlemek Temel Görevlerimizdir

Kürdistan'da kadınlar bakımından tutuculuk esas olarak etkilerini kent ve kasabalarda gösterdi. Burada kadınlar çarşafa sokuldu ve harem-selam ilişkileri oluştu. Oysa kırsal kesimde üretimin içindeki köylü kadın bundan etkilenmedi. Köylü kadın tarlada, bahçede erkeği ile birlikte çalışır, konukları tek başına da olsa ağırlar, evde tartışmalara katılır, görüşünü söyler.

Diğer yandan, kadının toplumsal yaşamdaki ilişkilerini sınırlayan, örneğin onun öğrenim görmesini, ev kadınlığının ve geleneksel işinin dışında bir iş ve meslek edinmesini öğretmen, ebe, doktor, avukat olmasını veya politik çalışmaya katılmasını önleyen bir dizi tutucu gelenek de var. Son 30-40 yıl içinde kapitalizmin Kürdistan'a sızması, Kürt toplumunun dışa açılması sonucu bu tutucu gelenekler bir ölçüde kırıldı ama olumsuz etkileri hala devam ediyor.

Bu türden ayak bağlarının aşılması, Kürt kadınının yurtseverlik bilincinin yükseltilmesi, onun devrimci saflarda daha etkin rol alması için çaba göstermeliyiz. Kadınlarımız demokratik yurtsever yığınsal örgütünü yaratmak da bunun bir parçasıdır.

Günümüzde koşullar bunun için daha da elverişlidir. Sömürgeci rejimin baskıları halkımızı bir tüm olarak etkiliyor. Kadınlarımız da erkekleriyle birlikte sömürgeci-faşist baskılara karşı komando baskınları sırasında, cezaevleri önlerinde ve bizzat işkence çarkları ve cezaevlerinde cesaretle direniyorlar. Bu dönemde onların bir bölümü de göçmen oldular.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin başarısı, aynı zamanda kadınlarımızın bilinç örgütlenme ve mücadele düzeyine bağlıdır. Halkımızı sömürgeci boyunduruktan kurtarmak, ülkemizde ileri bir yaşam kurmak mücadelesinde erkek ya da kadın olmanın bir farkı yoktur.

Parti Programımızda Kadınlarla İlgili Ne Hedeflenmiştir ?

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi'nin programında, kadınlara ilişkin olan (H) bendinde şöyle deniyor:

"1- Partimiz, kadınların toplum hayatında erkeklerle eşit duruma gelmesi için gerekli tedbirleri alır.

2- Başlık yasaklanacaktır.

3- Kadınlar üzerinde, feodal dönemden kalma hertürlü aşağılama ve baskı kaldırılacak, kadınların eğitimine önem verilecektir.

4- Kimsesiz çocuklar devletin bakım ve denetimi altında yetiştirilecektir."

Bunlar, kadınlarımıza özgü temel istemleri içeriyor. Bu hedefleri kadınlarımıza açıklamak, onları bu istemler için mücadeleye kazanmak görevlerimiz arasındadır.

STOKHOLM KONFERANSI ve DEMOKRATLIK

"Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri" konulu uluslararası konferans, Stockholm'de Parlamento binasında yapıldı. Çeşitli Avrupa ülkelerinden gelmiş, 200 dolayında delegenin katılımıyla gerçekleşen toplantı, katılımın yanısıra organizasyon olarak da oldukça başarılıydı.

Türkiye'de demokrasi ve insan hakları için İsveç Komitesi'nce düzenlenen ve 16-17 Şubat günleri çalışmalarını sürdüren Konferans'da gündem gereğince; "1980 askeri darbesinden sonra Türkiye'nin yasal yapısı, İnsan hak ve özgürlükleri, Sendikal hak ve özgürlükler, Basın ve düşünce özgürlüğü, politik hak ve özgürlükler, Türkiye ile dayanışma, sonuç bildirgesinin onaylanması" konuları delegerlerce tartışıldı.

Hiç kuşkusuz, Türkiye'de demokrasiye dönüldüğünün yoğun olarak propaganda edildiği bugünlerde toplanan konferans; Türkiye'nin yeniden gündemleşmesini sağladığı, Avrupa kamuoyuna güçlü bir mesaj sunduğu ve özellikle Türkiye'deki uygulamaların Avrupa'nın siyasi yelpazesinden değişik görüşlerle teşhirine olanak yarattığı için bir dizi, önemli görevi yerine getirmiş oldu.

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki Konferans, aynı zamanda kimilerince yıllardır sürdürülen ince politikaların, bir kez daha tanınması açısından da yararlı oldu.

Dikkat edilirse yazımızın başından şu ana değin, "Kürdistan" ve "Kürdistan'daki durum" sözcüklerini hiç kullanmadık. Kuşkusuz, bu bizim unutkanlığımızdan kaynaklanmıyor. Belirli Konferans düzenleyicilerinin unutkanlıklarının ürünü de değil. Tersine, Komite ve Komiteye kaynaklık eden düşüncenin "unutturma" çabalarının bir sonucu..

İki gün süren toplantıda "YÖK Yasası", "Sansür" gibi konuları gündeminde bulunduran "Türkiye'de demokrasi ve insan hakları savunucuları" Kürdistan konusunda tam bir sağır, dilsiz ve kör oyunu oynamakta beis görmediler.

Herşeyden önce Konferansın Türkiye ve Kürdistan'lı siyasi örgütlere haber verilmeden, görüş ve önerileriyle birlikte, katkıları sağlanmadan toplanmış olması ciddi bir eksiklikti. Doğal olarak bu eksiklik kendisini aynen Konferansa da taşıdı.

Bir yandan Ecevit patentli Sosyal Demokratlar mesajlarıyla "Türkiye'li" belirlemesinden duydukları rahatsızlığı, bunun, "Türkiye'de başka halkların da var olduğunun zımnen kabul edildiği imajını verdiğinden" bahisle Konferansı boykot ederlerken, diğer yandan başkaları, Türkiye'li olmakla yetinip, YÖK ve Sansür'ü tartışarak, "demokratinin" gereğini yerine ge-

tirmenin huzurunu yaşadılar.

Açıktır ki biz, demokratik hak ve özgürlükler uğruna verilen mücadeleyi küçümsemiyoruz. Tersine, dünden bugüne demokrasi mücadelesinin dışlanmasını amaçlayan anlayışlara karşı verdiğimiz kavga ortadadır. Elbette, 12 Eylül 1980'den bu yana başta anayasa olmak üzere çok sayıda yasanın faşistleştirilmesine karşı çıkmamızın demokratlığın bir gereği olduğunu da biliyoruz.

Ancak biz, demokrasi mücadelesinin kuşa çevrilmesine, demokratinin bilim dışı bir seviyede tutulmasına karşı çıkıyoruz.

Demokrat olmanın bir kriteri demokratik hak ve özgürlükler için yola çıkmaksa, diğer yanı da Türkiye gibi çok uluslu bir ülkede 12 milyonluk Kürt halkının meşru haklarını savunmaktır. O'nun üzerindeki ulusal baskıyı görmek ve bu baskıya karşı yığitçe göğüs germektir. Kürt halkının dili, kültürü, sanatı üzerindeki imha yöntemlerine seyirci kalmak, kişiyi ancak Türkiye'deki resmi ideolojiler düzeyinde "demokrat" kılar. İşte tam bu noktada Bay Ecevit ile, demokrasi anlayışından bir uyum doğuyorsa, bunun günahı bizim "yakıştırma çabalarımızda" aranmamalıdır.

Tüm engelleme ve yukarıya aktarılan gündeme rağmen Konferans süresince Kürt sorunu yoğun olarak tartışıldı. Hiç abartmadan söyleyebiliriz ki, DİSK ve TÖB-DER Avukatı olarak toplantıya katılan delege Yücel Yeşilgöz'ün yaptığı konuşmalar salondakilerin tümü tarafından en fazla ilgi ve coşkuyla izlenen bölümler oldu. İsveç Sol Komünist Partisi milletvekili Oswald Söderquist'in deyimiyile, Konferans'ın taşıdığı eksiklik -siz ayıp anlayın-onun konuşmasıyla giderilmeye çalışıldı.

Konferans'da yaratılan genel eğilime rağmen, Türkiye'li "demokratlar" bilinen yaklaşımlarını sonuç bildirgesine de taşırdılar. Bir süri konuya yer veren metin, Kürtlerle ilgili tek hüküm içermiyordu. Yine Avukat Yeşilgöz'ün divana sunduğu ve özellikle Avrupa'lı delegerlerce uzun süre alkışlanan önerisinden sonra Kürtlerle ilgili bir kaç cümle bildirge içine serpiştirilebildi. Burada dikkat çeken bir başka nokta da oturum başkanının önerge hakkında konuşmacı olup olmadığını sormasına rağmen hiçbir Türkiye'li "demokratın" kalkıp, özünde karşı oldukları bu önerge aleyhinde konuşmamalarıydı. Lehte konuşmalarını ise zaten hiç kimse beklemiyordu.

Taşıdığı bu zaafa rağmen Konferans, olumlu bir adımdır ve uluslararası düzeyde önemli bir işlevi yerine ge-

(Devamı Sayfa 15'te)

Afganistan...

(Baştarafı Sayfa 9'da)

Şurası bir gerçektir ki bugün Afganistan'da karşı-devrimci cephenin yönlendiriciliğini yapan Afganistan'lı güçler, devrimle birlikte çıkarları zarar gören feodal ve aşiretçi çevrelerdir. Bunların amacı ise elbette kendi çıkarlarını korumak, daha doğrusu sömürü ve soygun düzenini geri getirmektir.

Örneğin, kendilerine "İslam Özgürlük Savaşçıları" adını takan ve başlıca eylemleri yol kesmek, otobüs-kamyon soymak veya sokak gangsterliği yapmak olan grubun lideri Gulbettin Hikmetiye böyle biridir. Hikmetiye doğrudan doğruya faşist Ziya-ül Hak tarafından finanse ediliyor.

Rabbani, Kabul ve Baxdaşan bölgelerinin en büyük feodalidir. Halis Geylani ve Mücadei de aynı şekilde büyük feodallerdir.

Bunların ortak özelliği ise toprak reformuna, kadın haklarına okumayazma vb. modernleşme çabalarına karşı olmaktadır. Ençok okullara saldırımları ve çok sayıda öğretmeni öldürmeleri de bu yüzdendir. Çünkü bunlar halkın cehaletten kurtulmasını, bilinçlenmesine kendi çıkarlarına uygun bulmuyorlar. Hikmetiye programına, toprak reformuyla köylülere dağıtılan toprakları geri almayı koymuş. Gene buna

göre çok uluslu bir devlet olan Afganistan'da resmi dil Pustho ve dini dil ise Arapça olacak. Karşı-devrimcilerin iktidarı ele geçirmeleri halinde diğer halklar üzerinde ulusal-baskı politikası uygulayacakları gizli-kapaklı bir şey değildir.

Liberal olarak tanımlanan Geylani krallığı geri getirmeyi programlamış. Sloganı "İslam Ulusçuluk ve Demokrasi"dir. İslami esaslara göre yönetilen bir krallıkta "demokrasi"nin nasıl gerçekleşeceğini tahmin etmek herhalde zor değildir. Esasında Geylani'nin "demokrasi"yi batı kamuoyunun tepkisini çekmemek, daha çok yardım alabilmek için programına koyduğu dostları tarafından bile dile getirilmekte-dir.

Sonuç: Devrim 8 yaşına girerken Afganistan'da olup bitenleri iyi kavramak, emperyalist propagandayı etkisizleştirmek ve emekçi Afgan halklarıyla sıkı dayanışma içerisinde olmak devrimci bir görevdir. Partimiz TKSP, tüm anti-emperyalist devrimci hareketler gibi Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin önderliğinde yürütülmekte olan devrimci mücadeleyi tüm gücüyle destekliyor.

Bulgaristan Türkleri

(Baştarafı Sayfa 5'te)

Diğer yandan, Türkçe konuşan Müslüman azınlıkla Bulgar halkı arasındaki kaynaşma giderek gelişiyor. Bu insanların bir bölümü giderek Türkçeyi unutupyorlar veya adlarını değiştiriyorlar. Bunda da şaşacak birşey yok. Zaten bu insanların çoğu, despot Osmanlı yönetimi altında hem can korkusuyla, hem de iktisadi ve sosyal nedenlerle Türkçe öğrenmiş veya müslümanlığı benimsemiş yerli halklardı.

Bu asimilasyon sürecinin nasıl işlediğini görmek için Batı Anadolu ve Trakya'ya bakmak yeter. Osmanlı devleti kurulduğu zaman Trakya'da Türkler yoktu, Anadolu'da ise küçük bir azınlıklardı. Ama süreç içinde, Rum, Ermeni, Bulgar, Arap, Çerkez vb. halklar, bir yandan savaş ve kıyımlarla yok edilerek, diğer yandan baskı sonucu ve sosyal-iktisadi nedenlerin etkisiyle Türkleştirilerek- müslüman olmayanlar aynı zamanda müslümanlaştırılarak -bugünkü Türk ulusunu oluşturdular. Besbelli, şimdi bu insanları eski dil ve dinlerine döndürmek için zoraki çabalar gerekli değildir ve böyle birşeyden söz etmek gülünç olur.

Diğer yandan, sosyalist Bulgaristan'da, Türk ve müslüman azınlığı bakımından, şimdi bu süreç, hem de bir zora veya baskıya dayanmaksızın tersine işliyor. Bunun için de Türk şovenlerinin veya kimi halkları tarihten zorla silip süpüren emperyalistlerin gözyaşlarına gerek yoktur.

Eğer bu gözyaşları dökülecekse, o zaman sormak gerekir: Daha düne kadar Türkiye Trakyasında, İstanbul, Adapazarı çevresinde varolan Bulgar nüfusa ne oldu? Bunların sayısı, herhalde Bulgaristan'daki Türkçe konuşan-köken olarak ise büyük çoğunluğuyla Bulgar olduğuna kuşku bulunmayan-nüfustan az değildi.

Ancak bu bayların gözyaşları aslında timsahın gözyaşlarıdır. Onların amacı sosyalist Bulgaristan'ı yıpratmaktır. Bulgaristan'daki Türk ve müslüman azınlığı da bu amaçla kışkırtıp kullanmaya çalışıyorlar. Bu azınlığa yönelik olarak bir dizi ajan çalışması yürütüyorlar. Sosyalist yönetim, zorunlu olarak bu tür kışkırtmalar, ajan faaliyetlerine ve komplolara karşı da tedbirler alıyor.

Kitleysel ve Coşkulu Bir Newroz

(Baştarafı Kapakta)

Newroz, F. Almanya'nın yanısıra çeşitli Avrupa ülkelerinde kitleysel biçimde kutlandı. Hollanda'nın Den Haag kentinde Kürdistan İşçiler Birliği'nin düzenlediği Newroz gecesine 1000 dolayında bir kitle katıldı. Ayrıca KOMKAR- Fransa'nın 6 Nisan'da Paris'te düzenlediği Newroz gecesine 1000 dolayında kitle katıldı; gece büyük bir coşku ve disiplin içinde geçti.

Diğer taraftan, düşmanın korkulu rüyası haline gelen Newroz bayramımızın hazırlık çalışmaları sırasında, sözde ulusal kurtuluş hareketi adına ortaya çıkmış Apocular da her zamanki olumsuz, saldırgan tutumlarını sürdürdüler. Apocular, KOMKAR'ın Newroz çalışmalarını sabote etmek için büyük çaba harcadılar. Özellikle Duisburg kentinde bu tutumları tam bir saldırganlığa vardı. Üç kez, Newroz çalışması yapan Kürdistan İşçi Derneği üyelerine yönelik sopalı ve bıçaklı saldırıda bulundular, bir işçiyi yaraladılar. Almanya'nın her yanında Newroz afişlerini yırttılar ve böylece halkımızın ve Newroz'un düşmanlarıyla bir kez daha aynı paralele düştüler. Hollanda'nın Den Haag kentinde yapılan geceyi de sabote etmeye çalıştılar bu nedenle de geceye katılan yurtsever insanlarımızın nefretini kazandılar.

Ne var ki onların provakatörce tutumları bu kez de hedefine ulaşamadı. Newroz şenlikleri kitlelerden büyük destek gördü, Apocuların maskesi ise birkez daha düştü.

1985 yılında daha kitleysel bir düzeye ulaşan Newroz kutlamaları şunu gösteriyor. Sömürgeci düşmanın, halkımızı sindirme, yoketme, kültürümüzü ortadan kaldırma çabaları boşunadır. Halkımızın saflarındaki uyanış süreci hızlanıyor. Ulusal coşku ve kurtuluş özlemi yıldan yıla büyüyor. Yurt dışındaki bu tür gecelerde yer alanlar daha önce yüzlerle ölçülüyordu. Bugün bu sayı binlere, onbinlere ulaştı.

**Kadınlar, Ulusal ve Toplumsal
Kurtuluş Mücadelesinde
Yerlerinizi Alın**

MUSTAFA YOLDAŞ TOPLANTILARLA ANILDI

Mustafa Budak Yoldaş'ın ölümünün 1. Yıldönümünde 30 Mart'ta Stokholm'de, 31 Mart'ta Paris'te birer toplantı düzenlendi.

Stokholm'de yapılan toplantıda yoldaş ve sempatanlarımız biraraya geldiler. Toplantı "Ey Reqib" marşıyla açıldı, Mustafa Yoldaş'ın anısına saygı duruşunda bulunuldu. Genel Sekreter Kemal Burkay Yoldaş, Mustafa Budak'ın kişiliği ve mücadelesine ilişkin bir konuşma yaptı, 'bugün Apê Selim'in eksikliğini örgüt içinde de, Merkez Ko-

mitesinde de derinden duyuyoruz" dedi.

Daha sonra, Apê Selim'le birlikte çalışmış yoldaşlar ve onu yakından tanıyan arkadaşlar söz alarak, çeşitli yönleriyle Apê Selim'i ve onun mücadelesini anlattılar. Devrimci şiirler okundu ve toplantı "Pêşmerge" marşıyla son buldu.

Paris'te yapılan toplantıda da söz alan çeşitli yoldaş ve sempatanlar Mustafa Yoldaş'ın kişiliğini, yaşamını ve mücadelesini anlatan konuşmalar yaptılar.

KÜRTLER "AZINLIK" DEĞİL

Yoldaşlar,

Avrupa Konseyi Hukuk Komisyonu, 22 Mart 1985 günü Türkiye'deki azınlıklar sorununu görüşmek üzere Paris'te toplandı.

Aralarında derneğimizin de bulunduğu çok sayıda Kürdistan'lı ve Türkiye'li örgüt taraftarları, toplantının yapıldığı binanın önünde toplanarak "Kürtlerin azınlık değil, bir ulus olduğunu, Kürt sorununun bir azınlık sorunu olarak ele alınamayacağını" ifade eden pankartlar açtı, sloganlar attı.

Gösteriyi düzenliyen örgütleri temsilen üç kişilik bir heyeti kabul eden Hukuk Komisyonu, sorunu, Avrupa Konseyinde dile getireceklerini ifade ettiler.

Ayrıca Kürtlerin bir azınlık gibi ele alınmasını protesto eden ve 20 kadar örgütün ortak imzasını taşıyan 10.000 adet bildiri dağıtıldı.

Heval- Fransa

ÇEVRE SORUNLARI ...

(Baştarafı Sayfa 16'da)

devrimci ve yurtseverlerini de yakından ilgilendiriyor. Ülkemizin ve halkımızın kurtuluşu, yalnızca sömürgecileri ve emperyalistleri ülkemizden kovmaya bağlı değil; aynı zamanda, orada çağdaş, ileri bir yaşam kurabilmek, toplumumuzun planlı, dengeli bir gelişimini sağlamak için bize sosyalizm gerekli. Ülke gericiilerin, obur ve bencil kapitalistlerin elinde gelişemez, güzelleşmez, insanlara mutluluk getiremez.

STOKHOLM KONFERANSI ...

(Baştarafı Sayfa 13'de)

tirimiştir. Türkiye'li ve Kürdistan'lı siyasi örgütlerin desteği de sağlanarak yaratılacak yeni çalışmalar daha ciddi, daha kalıcı sonuçlar doğuracaktır.

Dikkati çeken bir başka nokta da Türkiye Postası gazetesinin, konferansın sonuç bildirgesinde, Kürt halkıyla ilgili yapılan değişikliğe yer vermemesi ve onu, ilk biçimiyle yayınlamasıdır.

"SOL BİRLİK" İ ...

(Baştarafı Sayfa 6'da)

Faşist-sömürgeci devlete karşı hoşnutsuzluk potansiyeli büyüyor. Türk ve Kürt halkı Türkiye'deki faşist iktidarı, T. Kürdistanı'ndaki sömürgeci ablukayı mutlaka bir gün -ama mutlaka- darmadağın edecektir. O günler de bazı çaresizlerin düşündüğünün aksine uzakta değildir Mücadelemizin boşa olmadığını dost da, düşman da iyi biliyor.

Bu mücadelemizin zor olduğunu biliyoruz. Faşist diktatörlük daha da zorlaştırmak için elinden geleni -bütün imkanlarını kullanarak- yapmaktadır, yapacaktır da. Ama faşist diktatörlük bizde korkuyu, umutsuzluğu yaratmak için boşuna çabalamaktadır.

Diktatörlüğün sehpalarında resmi katillerin "karrar"larıyla hayatlarına son verilen gençlerden biri "ölümüne bir soluk kalmışken" kalemle aldığı mektubunda şöyle dedi: "ANLAMLIYSA EĞER ÖLMEK, YAŞAMA KADAR GÜZELDİR"

Korku ve umutsuzluk yahut *yorulmak* sosyalistlerin işi değildir.

Güzel yarınları yaratacağız!

Saygılarımla...

Şindar/ VAN

M. ÇAMLİBEL ...

(Baştarafı Sayfa 2'de)

tanlara dokunmadı bile. İçlerinden yalnız birisi, işin içyüzünü bilmeyen bir polis tarafından yakalandı, ama aynı gün karakoldan serbest bırakıldı. Apocu şeflerin polisle işbirliği içinde oldukları her bakımdan açıktı.

Mustafa Yoldaş'ın fizik olarak kaldırılmasıyla bölgede halkımızın kurtuluş mücadelesi ve sosyalist hareketimiz önemli bir militanını yitirdi, ama, sömürgeci güçlerin ve teröristlerin umduklarının aksine, dağılmadı. Bu iğrenç saldırı yoldaşlarımız ve yurtsever halk kesimleri üzerinde itici bir etki yaptı. Onlar davaya daha da coşkuyla sarıldılar. Teröristlerin maskesi düşerken devrimci hareketimiz bölgede gelişip serpiydi.

Mustafa yoldaş'ın ölümünün üzerinden altı yıl geçti. Bugün de onun yoldaşları, zindanda ve kitleler arasında mücadele bayrağını yükseklerde tutuyorlar. Partimiz bu yiğit devrimciyi unutmadı, unutmayacak. Kürt halkı ise evlatlarına silah çekenleri bağışlamayacak.

NEWROZ'U COŞKUyla KUTLADIK

Değerli arkadaşlar,

Biz, Hollanda Kürt İşçiler Birliği olarak 31 Mart'ta Hollanda'nın Den Haag kentinde baharın ve aydınlık günlerin müjdecisi, halkımızın geleneksel bayramı ve özgürlük sembolü olan NEWROZ'u kutladık. Üç dilden açış konuşması ile başlayan geceye 1000 dolayında kitle katıldı.

Halkımızın zengin kültüründen seçme oyunların değişik folklor ekiplerince - KOMKAR ve Derneğimiz folklor ekipleri- sunuldu. Sömürgecilerin halkımıza yönelik soykırım politikasını sergiliyen pandomim ve çocuk korosunun çalıp söylediği güzel halk türkülleri kitlenin beğenisini topladı.

Gecede ozan Kemal ve Delal söyledikleri sevgi, mücadele ve halk türkülleriyle kitlenin hayranlığını kazandılar.

Bu arada hazırladığımız geceyi engelleme çabaları da oldu. Gecedeki iki gün evvel dernek üyesi bir arkadaşımız kahvede dört-beş Apocunun saldırısına uğradı; gecede ise her zaman olduğu gibi propakatörce tavırlar içine girdiler bu Baylar. Arkadaşlarımız büyük bir sorumluluk içinde, soğukkanlı hareket ederek onların provakasyonlarını boşa çıkardılar. Gece sonrası görüştüğümüz tarafsız birçok yurtsever insanımızın önemle üzerinde durdukları ortak nokta var. O da şu.

"Bir Kürt yurtseveri olarak, ülkemiz Kürdistanı ve halkımızı sömürgeci boyunduruktan kurtarma adına yola çıkan bütün siyasi parti ve örgütlere diyorum ki, dostlarımızı ezen ama düşmanlarımızı zevkten dört köşe eden yurtsever güçler arasındaki bu anlamsız çatışmaya biran önce son verin, ellerinizi yurtsever kanına bulaştırmayın" şeklinde öz olarak dile getiriliyor.

Halkımızın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine zarar vermektense öteye gitmeyen bu ve benzeri olayları yurttever ve sağduyu sahibi halkımızın takdirine ve devrimci-demokratik kamuoyunun yorumuna bırakıyoruz. Çalışmalarda başarılar, devrimci selamlar.

Aşvan/ HOLLANDA Riya Azadi Muhabiri

ÇEVRE SORUNLARI VE TOPLUMSAL SİSTEM

Bilim ve teknolojinin gelişmesi insanın doğa üzerindeki egemenliğini güçlendirdi, ama diğer yandan, ona yeni sorunlar da getirdi. Doğal kaynaklar, toplumun yararına planlı işletilmediği horca kullanıldığı zaman doğal çevre bozuluyor ve olumsuz etkilerini bizzat, onun bir ürünü olan insan üzerinde de gösteriyor.

Çağımızda bu sorunlar esas olarak kapitalistlerin oburca sanayileşme ve kâr hirsından kaynaklanıyor. Onlar, toplum ve çevre sağlığına aldurmuyorlar. Sanayileşmede çevreyi ve insanı gözetken iyi bir planlama olmadığı, yeter önlemler alınmadığı için fabrika bacalarından çıkan zehirli gazlar ve diğer artıklar atmosferi, suları, toprağı kirletiyor bitki, hayvan ve insan yaşamını olumsuz etkiliyor veya tümünden tehlikeye sokuyor.

Sanayileşmenin yoğun olduğu Batı Avrupa ülkelerinin karşılaştıkları sorunlara bir bakmak yeter. Arkasular, göller büyük ölçüde kirlenmiştir. Bunların çoğunda artık balıklar yaşamıyor ve insanlar yüzemiyor. Hava kirliliği kimi yerde ormanları kavuracak düzeye vardı ve genel olarak ağaçlar "hasta". Sanayiden doğan kirlenme toprağa, meyve ve sebzelere yansıyor. Bu, etkilerini çeşitli biçimlerde insan sağlığı üzerinde gösteriyor. Hatta kimi zaman nefes almak bile zorlaşıyor. Bu kış, Federal Almanya'nın çeşitli bölgelerinde, yoğun hava kirliliği nedeniyle sık sık alarm verildi; kimi yerde özel motorlu araçların kullanılması yasaklandı; yaşlıların ve hastaların sokağa çıkmaması, pencerelerin kapalı tutulması istendi.

Kimi zaman da bu plansız sanayileşme etkilerini "kaza"lar biçiminde ortaya koyuyor. Nitekim son birkaç ay içinde Federal Almanya, Hollanda, Belçika, İngiltere gibi Batı Avrupa ülkelerinde, çoğu havagazı patlamalarından oluşan bir dizi kazada birçok insan öldü ve ağır maddi zarar meydana geldi. Geri kalmış ülkelerde ise kazalar ve kayıplar çok daha büyük ölçekte oluyor. Geçtiğimiz yıl Meksika'da meydana gelen bir kimyasal patlama ve yangın sonucu 500'ü aşkın kişi yaşamını yitirdi, binlercesi ise yaralandı. Hindistan'ın Bopal kentinde bir ABD firmasına ait suni gübre fabrikasından dışarıya sızan zehirli gazlar ise çok daha büyük bir felakete yol açtı. Bu olaydan 2000'i aşkın insan yaşamını yitiren onbinlercesi de sakat kaldı. Emperyalistler geri kalmış ülkelerdeki yatırımlarını ucuza mal etmek için çevre ve insan sağlığına hiç gözetmiyor, gerekli emniyet önlemlerini almıyorlar. Nitekim sözkonusu suni gübre fabrikasında, şirketin ABD'deki fabrikalarında uygulanan elektronik uyarı sistemi yoktu. Şu anda Türkiye de kurulması düşünülen

atom santrallerinde, son derece önemli bazı güvenlik tedbirlerinin -yatırım pahalıya mal olmasın diye- projelerde yer almaması bunun bir başka örneğidir.

Türkiye, gelişmiş bir sanayii ülkesi olmamasına rağmen, çevre kirlenmesi sorunlarıyla şimdiden ciddi biçimde yüzüzedir. Örneğin başkent Ankara dünyanın en kirli ve tehlikeli havasına sahip kentlerden biri. Mevcut sanayileşme ise tümüyle plansız ve başıboş biçimde oluşuyor. Tarihe "Altın Boy-nuz" diye ün salan Haliç şimdi kirli, zehirli, çamurlu bir su birikintisine dönüşmüştür. İzmit körfezi de çoktandır bu durumda. Marmara'nın genişçe bir bölümü daha şimdiden ölü bir deniz sayılıyor. Birçok ilde kentlerin göbeğine kurulan çimento fabrikaları sokakları, evleri, insan sağlığına son derece zararlı bir çimento tozu tabakasıyla örtüyor.

Bütün bunlar sanayinin ve teknolojinin gelişiminin kötü bir şey olduğunu mu gösterir. Elbette değil. Gelişen bilim ve teknik insanoğlunun eline büyük olanaklar veriyor. O, bununla doğa güçlerini kontrol edebilir; bir yandan çevreyi daha iyi biçimde düzenliyerek, diğer yandan üretimi artırarak toplum için daha ileri bir yaşamın koşullarını hazırlayabilir. Ama kapitalist sistem buna uygun düşmüyor. Kendi kârları, bencil çıkarları peşinde koşan kapitalistler planlı, dengeli bir gelişmeye olanak vermiyorlar. Son yıllarda Türkiye'de bir turizm bölgesi olan Gökova'ya yapılmak istenen santral bunun somut bir örneği. Bu santral bitki örtüsünü ve kıyıyı kirletecek, bölgede turizmi öldürecek, Ama Özal ekibi, bölge halkının ve geniş bir kamuoyunun yoğun tepkilerine rağmen bu santrali yaptırmakta kararlı. Çünkü bu santralin taşaroluğu Özal'ın ardındaki Enka Holding'e bırakılmış ve o, bundan yüzmilliyarlar kazanacak. Sorun bu kadar açık. Para babaları ve onların hükümeti parayı ülkeden ve halktan daha çok seviyorlar.

Bilim ve teknolojinin bu olumsuz kullanımının doğa ve insan için yarattığı çok daha büyük tehlikeler var; o da, aşırı silahlanma, özellikle de dünyada yaşamı toptan yok edebilecek nükleer silahların giderek çoğaltılması ve geliştirilmesi. Dünyamızda silahlanmayı tırmandırınların, barış çabalarının sabote edenlerin emperyalistler olduğu ise açık birşey. Bundan yalnızca silah tekelileri yararlanıyor. Ve onlar, bu bencil çıkarları için, emekçi halkların geniş maddi olanaklarını, insan emeğini bu yıkıcı silahların üretimine harcıyorlar. Oysa bu dev olanaklarla çöller sulanıp tarıma açılabilir, nehir yatakları ıslah edilebilir, dünyamızda açlık sorunu temelinden çözülebilir, geri kalmış ülkeler hızla sanayileşebilir, bugün in-

sanlığı meşgul eden bir dizi soruna çözüm bulunabilirdi.

Çevre sorunlarının toplumsal sistemle sıkı bir bağı olduğu, toplumsal sorunların bir parçası olduğu açık birşeydir ve bu olumsuz gidişin önlenmesi de, temelde kapitalist sistemin son bulmasına, onun yerini, planlı ve sistemli gelişen, toplumun yararlarını önde tutan, insan yaşamına değer veren ve bu nedenle de onun doğal çevresini koruyup gözetken sosyalizmin almasına bağlıdır.

Günümüzde, çevrenin horca kullanılmasından doğan sorunlar insanları yoğun biçimde meşgul ediyor ve buna karşı tepkiler artıyor. Kapitalist ülkelerde son yıllarda boyveren bu tür akımlar, sosyal ve politik yaşamda giderek etkin bir rol oynuyorlar. Çevrenin korunmasına yönelik mücadele, barış mücadelesiyle ve emekçi kitlelerin genel olarak sömürü ve baskıya karşı verdikleri mücadele ile kaynaşiyor.

İşçi sınıfı partileri, günden güne önem kazanan ve tüm toplumun çıkarlarını ilgilendiren çevre sorunlarına ilgisiz kalamazlar. Kitlelerin bu yöndeki haklı istemlerine sahip çıkmak ve bu istemleri emekçi halkın öteki haklı istemleri ile birleştirip kapitalizme ve emperyalizme yöneltmek onların görevidir.

Ülkemiz Kürdistan bile daha bugünden bu türden sorunlarla yüzüzedir. Sömürgeci rejim ülkemizin doğal kaynaklarını horca kullanıyor ve tüketiyor. Yıllardır, ormanların, adeta yağma edilir biçimde kesilip taşınması sonucu ülkemizde bitki örtüsü ve çeşitli hayvan türleri yok ediliyor; onunla birlikte toprak kıraçlaşıyor. Ülkemizin sanayileşmesinden çok sömürgeci rejimin talan ve yağmasına hizmet eden kimi maden ocakları, fabrikalar da öyle. Çimento ve şeker fabrikaları kentlerin içine kuruluyor ve havayı zehirliyor. Daha kısa süre önce Batman'daki petrol tesislerinden sızan zehirli gazlar büyük tehlike yarattı. Sömürgeci rejim ülkemizin petrolünü ve demir, krom kömür, gümüş gibi öteki zengin maden kaynaklarını oburca tüketiyor, emperyalistlere peşkeş çekiyor ve böylece gelecekteki sanayileşme olanaklarını da daha şimdiden zayıflatıyor.

Diğer yandan, sömürgeci rejim, ülkemizi karakollar, kıtlıklar ve zindanlarla donattığı yetmiyormuş gibi, NATO'ya ve ABD emperyalistlerine bir dizi üs vermiş, nükleer silahları toprağımıza yerleştirerek burayı, nükleer silahların herhangi bir kullanımı halinde, ilk darbe hedefleri arasına sokmuştur.

Bu nedenledir ki barış sorunu gibi çevre sorunları da, herkes gibi biz Kürt

(Devamı Sayfa 15'te)